

BEROEP TOT Vernietiging

Aan de Dames en Heren Voorzitters en Rechters die het Grondwettelijk Hof van België samenstellen,

Geeft U met de meeste eerbied te kennen:

V.Z.W. LIGA VOOR MENSENRECHTEN ingeschreven in de kruispuntbank voor ondernemingen onder het ondernemingsnummer 0419.191.537, met zetel te 9000 GENT, Gebroeders De Smetstraat 75;

- eerste verzoekster –

V.Z.W. LIGUE DES DROITS DE L'HOMME, ingeschreven in de kruispuntbank voor ondernemingen onder het ondernemingsnummer 0410.105.805, met zetel te 1000 BRUSSEL, Kogelstraat 22;

- tweede verzoekster –

Verder genoemd “verzoekers”,

Vertegenwoordigd en bijgestaan door hun raadsman, Meester Jos VAN DER VELPEN, advocaat te 2020 ANTWERPEN, Atletenstraat 31, waar keuze van woonplaats wordt gedaan;

Dat zij bij huidig verzoekschrift overeenkomstig de artikelen 1, 2, 5 en 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof wegens schending van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten of van de artikelen van titel II « De Belgen en hun rechten », en de artikelen 170, 172 en 191 van de Grondwet een beroep instellen tot de gehele vernietiging van:

De wet van 18 maart 2014 betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levensfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 28 maart 2014);

Verzoekers voegen overeenkomstig artikel 7, eerste lid van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof bij dit verzoekschrift een afschrift van de bestreden wet en, in voorkomend geval, van de bijlagen ervan (stuk 1).

* * *
* *
*

INHOUDSOPGAVE

- I.**   **HET VOORWERP VAN DE PROCEDURE**
- II.**   **ONTVANKELIJKHEID VAN HET BEROEP**
- III.**   **IN FEITE - ACHTERGROND VAN DE BESTREDEN WET**
- IV.**   **MIDDELEN**

* * *
* *
*

I. HET VOORWERP VAN DE PROCEDURE

DE BESTREDEN WET, DECREET OF IN ARTIKEL 134 VAN DE GRONDWET BEDOELDE REGEL

1.

Verzoekers stellen een beroep tot vernietiging in van de wet van 18 maart 2014 betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 28 maart 2014) (hierna: de bestreden wet).

2.

Het dispositief van de bestreden wet luidt als volgt (stuk 1):

TITEL I. - Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

TITEL II. - Wijzigingen van de wet op het politieambt

Art. 2. Artikel 3 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt wordt aangevuld met de bepaling onder 6°, luidende :

"6° : Controleorgaan op de politionele informatie, hierna benoemd "Controleorgaan" : het orgaan bedoeld in artikel 36ter van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens."

Art. 3. In hoofdstuk IV, afdeling 1, van dezelfde wet, wordt onderafdeling 3, die de artikelen 44/1 tot 44/11 bevat, ingevoegd bij de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, opgeheven.

Art. 4. In hoofdstuk IV van dezelfde wet, wordt een afdeling 1bis ingevoegd, luidende "Het informatiebeheer".

Art. 5. In afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel 4, wordt een onderafdeling 1 ingevoegd, luidende "Algemene regels betreffende het informatiebeheer".

Art. 6. In onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 5, wordt een artikel 44/1 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/1. § 1. In het kader van de uitoefening van hun opdrachten, bedoeld in hoofdstuk IV, afdeling 1, kunnen de politiediensten informatie en persoonsgegevens verwerken voor zover deze laatste toereikend, terzake dienend en niet overmatig van aard zijn in het licht van de doeleinden van bestuurlijke en van gerechtelijke politie waarvoor ze verkregen worden en waarvoor ze later verwerkt worden.

§ 2. Met het oog op het uitoefenen van hun opdrachten mogen de politiediensten, volgens de door de Koning bepaalde nadere regels, na advies van de Commissie ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 6 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, verzamelen en verwerken.

§ 3. Wanneer de politiediensten in het kader van de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie kennis krijgen van persoonsgegevens en informatie die van belang zijn voor de uitoefening van de gerechtelijke politie, stellen zij de bevoegde gerechtelijke overheden daarvan onverwijld, zonder enige beperking en met schriftelijke bevestiging in kennis.

§ 4. Wanneer de politiediensten in het kader van de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie kennis krijgen van persoonsgegevens en informatie die van belang zijn voor de uitoefening van de bestuurlijke politie en die aanleiding kunnen geven tot beslissingen van bestuurlijke politie, stellen zij de bevoegde bestuurlijke politieoverheden daarvan onverwijld, zonder enige beperking en met schriftelijke bevestiging in kennis, behoudens wanneer dit de uitoefening van de strafvordering in het gedrang kan brengen, maar onverminderd de maatregelen die noodzakelijk zijn in geval van een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de bescherming van personen en van de openbare veiligheid of gezondheid."

Art. 7. In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 44/2 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/2. Wanneer de uitoefening van de opdrachten van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie vereist dat de politiediensten de persoonsgegevens en de informatie bedoeld in artikel 44/1 structureren zodat ze rechtstreeks kunnen worden teruggevonden, worden deze verwerkt in een operationele politionele gegevensbank die behoort tot een van

de in het tweede lid bedoelde categorieën van gegevensbanken volgens de eigen doelstellingen van elke categorie van gegevensbanken.

De categorieën van operationele politionele gegevensbanken zijn :

1° de Algemene Nationale Gegevensbank, hierna "A.N.G." genoemd;

2° de basisgegevensbanken;

3° de bijzondere gegevensbanken.

De in het eerste lid bedoelde doelstellingen worden respectievelijk nader bepaald in de artikelen 44/7, 44/11/2, § 1 en 44/11/3, § 2."

Art. 8. In afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel 4, wordt een onderafdeling 2 ingevoegd, luidende "De consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer".

Art. 9. In onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 8, wordt een artikel 44/3 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/3. § 1. De verwerking van de persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/1 met inbegrip van deze uitgevoerd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 gebeurt overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en zonder afbreuk te doen aan de wet van 24 juni 1955 betreffende de archieven.

Deze persoonsgegevens en de in artikel 44/2 bedoelde informatie staan in rechtstreeks verband met de finaliteit van de verwerking.

Elke politiezone en elke directie van de federale politie die persoonsgegevens en informatie bedoeld in artikel 44/1, met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, verwerkt, wijst een consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan.

Deze consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan zijn functies uitoefenen voor verschillende lokale politiezones of voor verschillende directies van de federale politie.

De consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt meer in het bijzonder belast met :

1° het verstrekken van deskundige adviezen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging van persoonsgegevens en informatie en inzake hun verwerking;

2° het opstellen, het toepassen, het bijwerken en het controleren van een beleid inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

3° de uitvoering van de andere opdrachten inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging die door de Koning worden bepaald of die hem respectievelijk door zijn korpschef of zijn directeur worden toevertrouwd.

De consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is ook belast met de contacten met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Hij oefent zijn taken volledig onafhankelijk uit. Hij brengt rechtstreeks verslag uit aan de korpschef van de lokale politie indien hij tot de lokale politie behoort of aan de directeur indien hij tot de federale politie behoort.

De Koning kan nadere regels bepalen volgens dewelke de consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zijn opdrachten uitvoert.

§ 2. Er wordt een platform gecreëerd, genaamd "platform voor de veiligheid en de bescherming van de gegevens".

Dit platform wordt belast met het waken over de gecoördineerde realisatie van het werk van de consulenten voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De samenstelling en de nadere werkingsregels van dit platform worden door de Koning bepaald."

Art. 10. In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 44/4 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/4. § 1. De persoonsgegevens en de informatie bedoeld in artikel 44/1 met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 met betrekking tot de opdrachten van bestuurlijke politie worden verwerkt onder het gezag van de minister van Binnenlandse Zaken.

Onverminderd de eigen bevoegdheden van de gerechtelijke overheden, worden de persoonsgegevens en de informatie bedoeld in artikel 44/1 met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 met betrekking tot de opdrachten van gerechtelijke politie verwerkt onder het gezag van de minister van Justitie.

§ 2. De ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie bepalen, elk binnen het kader van hun bevoegdheden, bij richtlijn de maatregelen die nodig zijn om het beheer en de veiligheid, waaronder in het bijzonder de aspecten met betrekking tot de betrouwbaarheid, de vertrouwelijkheid, de beschikbaarheid, de traceerbaarheid en de integriteit van de persoonsgegevens en de informatie die worden verwerkt in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, te verzekeren.

De korpschefs voor de lokale politie en de directeurs voor de federale politie staan borg voor de goede uitvoering van deze richtlijnen.

§ 3. De ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie bepalen, elk binnen het kader van hun bevoegdheden, bij richtlijn de toereikende, terzake dienende en niet overmatige maatregelen met betrekking tot de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten wettelijk toegang hebben in het kader van de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke en van gerechtelijke politie."

Art. 11. In afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel 4, wordt een onderafdeling 3 ingevoegd, luidende "Categorieën van in de A.N.G. en in de basisgegevensbanken geregistreerde persoonsgegevens"

Art. 12. In onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 11, wordt een artikel 44/5 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/5. § 1. De persoonsgegevens die voor doeleinden van bestuurlijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 1° en 2°, zijn :

1° de contactgegevens van de vertegenwoordigers van verenigingen die vrijwillig door laatstgenoemden worden meegedeeld of die openbaar beschikbaar zijn, om het beheer van gebeurtenissen mogelijk te maken;

2° de gegevens met betrekking tot de personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie waaronder verstaan wordt het geheel van problemen die de openbare orde verstoren en die gepaste maatregelen van bestuurlijke politie vereisen omdat zij van dezelfde aard en terugkerend zijn, door dezelfde personen gepleegd worden of gericht zijn op dezelfde categorieën van slachtoffers of plaatsen;

3° de gegevens met betrekking tot de leden van een nationale of internationale groepering die de openbare orde zoals bedoeld in artikel 14 zou kunnen verstoren;

4° de gegevens met betrekking tot de personen die schade kunnen toebrengen aan te beschermen personen of roerende en onroerende goederen en de gegevens met betrekking tot de personen die er het doelwit van kunnen uitmaken;

5° de gegevens met betrekking tot de in de artikelen 18 tot 21 bedoelde personen;

6° de gegevens met betrekking tot de personen die geregistreerd zijn inzake gerechtelijke politie voor een strafbaar feit dat gepleegd werd in het kader van de openbare ordehandhaving.

De gegevens bedoeld in deze paragraaf omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale politionele samenwerking in strafzaken.

§ 2. De lijst met de fenomenen bedoeld in § 1, 2° en de groeperingen bedoeld in § 1, 3°, wordt minstens jaarlijks uitgewerkt door de minister van Binnenlandse Zaken, op basis van een gezamenlijk voorstel van de federale politie, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 3. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 1° en 2°, zijn :

1° de gegevens met betrekking tot de verdachten van een strafbaar feit en de veroordeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de daders en verdachten van een door de politie vastgestelde administratief gesanctioneerde inbreuk;

3° de gegevens met betrekking tot de personen die op verdachte wijze overleden zijn;

4° de gegevens met betrekking tot de vermiste personen;

5° de gegevens met betrekking tot de ontsnapte personen of de personen die gepoogd hebben te ontsnappen;

6° de gegevens met betrekking tot de strafuitvoering en de strafuitvoeringsmodaliteiten;

7° de gegevens met betrekking tot de getuigen van een strafbaar feit;

8° de gegevens met betrekking tot de personen bedoeld in artikel 102, 1° tot 3°, van het Wetboek van strafvordering;

9° de gegevens met betrekking tot de slachtoffers van een strafbaar feit.

§ 4. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2°, zijn bovendien :

1° de gegevens met betrekking tot de personen die zich burgerlijke partij hebben gesteld of de benadeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke personen van een strafbaar feit.

§ 5. De in §§ 3 en 4 bedoelde gegevens omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale gerechtelijke en politionele samenwerking in strafzaken.

§ 6. Wanneer de politie ambtshalve, door de betrokken persoon of zijn advocaat, bij toepassing van artikel 646 van het Wetboek van strafvordering of op enige andere wijze, kennis heeft van het feit dat de gegevens niet langer beantwoorden aan de voorwaarden om verwerkt te worden in het kader van de §§ 1, 3 of 4, worden deze gegevens bijgewerkt."

Art. 13. In afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel 4, wordt een onderafdeling 4 ingevoegd, luidende "Het Controleorgaan op de politionele informatie".

Art. 14. In onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 13, wordt een artikel 44/6 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/6. De controle op de verwerking van de informatie en de gegevens bedoeld in artikel 44/1, met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, wordt door het Controleorgaan op de politionele informatie verzekerd."

Art. 15. In afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel 4, wordt een onderafdeling 5 ingevoegd, luidende "De A.N.G."

Art. 16. In onderafdeling 5, ingevoegd bij artikel 15, wordt een artikel 44/7 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/7. De A.N.G. is de politionele gegevensbank die de gegevens bedoeld in artikel 44/5 en de informatie bevat die voor het geheel van de politiediensten nodig zijn om hun opdrachten uit te oefenen en die het mogelijk maakt :

1° de personen bedoeld in artikel 44/5, §§ 1 en 3, te identificeren;

2° de personen die toegang hebben tot de A.N.G. te identificeren;

3° de politionele persoonsgegevens en informatie te coördineren en te kruisen;

4° de antecedenten van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie op nationaal niveau te controleren;

5° de door de politiediensten uitgevoerde controles te ondersteunen door aan te geven welke maatregelen moeten genomen worden, hetzij op basis van een beslissing van de bevoegde overheden van bestuurlijke of van gerechtelijke politie, hetzij op basis van het bestaan van antecedenten van bestuurlijke of van gerechtelijke politie;

6° de bepaling en de uitwerking van het politie-en veiligheidsbeleid te ondersteunen.

Wat de registratie in de A.N.G. betreft van de gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, 1°, met betrekking tot een minderjarige jonger dan 14 jaar, is de toestemming van de bevoegde magistraat vereist.

De politiediensten zenden ambtshalve de in het eerste lid bedoelde gegevens en informatie aan de A.N.G. toe."

Art. 17. In dezelfde onderafdeling 5 wordt een artikel 44/8 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/8. In afwijking van artikel 44/7, derde lid, wordt de verplichting tot voeding van de A.N.G. uitgesteld wanneer en zolang de bevoegde magistraat, met instemming van de federale procureur, meent dat deze voeding de uitoefening van de strafvordering of de veiligheid van een persoon in het gedrang kan brengen. In voorkomend geval kan de federale procureur de regels voor deze afwijking bepalen.

De federale procureur gaat op regelmatige tijdstippen de noodzaak tot behoud van het uitstel van de voeding van de A.N.G. na."

Art. 18. In dezelfde onderafdeling 5 wordt een artikel 44/9 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/9 § 1. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, verwerkt in de A.N.G. voor doeleinden van bestuurlijke politie, worden gearcheveerd wanneer zij ontoereikend, niet ter zake dienend of overmatig van aard zijn, en in ieder geval :

1° voor de persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 1°, drie jaar vanaf de laatste registratie;

2° voor de persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 2° tot 6°, vijf jaar vanaf de laatste registratie;

De gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 2° tot 6°, worden niet gearcheveerd zolang :

a) er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke overheid of

b) de gegevens betreffende de betrokkene die in de A.N.G. verwerkt worden op basis van artikel 44/5, § 3, 1°, 2° of 6°, niet gearcheveerd werden met toepassing van § 2, a), 2°.

§ 2. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, verwerkt in de A.N.G. voor doeleinden van gerechtelijke politie, worden gearcheveerd wanneer zij ontoereikend, niet ter zake dienend of overmatig van aard zijn, en in ieder geval :

a) voor de in artikel 44/5, § 3, 1°, 2° en 6°, bedoelde personen :

1° een jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als overtreding gekwalificeerd feit betreft;

2° tien jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als wanbedrijf gekwalificeerd feit betreft, en dertig jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als misdad gekwalificeerd feit betreft.

Wanneer door dezelfde persoon een nieuw feit wordt gepleegd terwijl de archiveringstermijn van het vorige feit of van één van de vorige feiten nog niet bereikt is, wordt de regel van het eerste lid toegepast op elk gepleegd feit en vindt de archivering van de persoonsgegevens voor het geheel van de feiten plaats wanneer de termijnen voor alle feiten bereikt zijn.

Wanneer een in artikel 44/5, § 3, 1°, 2° en 6°, bedoelde persoon die zich in de in het eerste lid, 2°, bedoelde voorwaarden bevindt, voor een periode van minstens 5 jaar het voorwerp uitmaakt van een effectieve gevangenisstraf, een terbeschikkingstelling van de regering of een internering, wordt de in het eerste lid, 2°, bedoelde bewaartermijn opgeschort ten belope van de duur van de straf of van de maatregel.

De gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, worden niet gearchiveerd zolang :

- er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke overheid of

- er een openstaand opsporings- of gerechtelijk onderzoek in de zin van de artikelen 28bis en 55 van het Wetboek van strafvordering is en waarvoor aan de politie onderzoekopdrachten werden bevolen, zolang de politie niet ingelicht werd door de bevoegde magistraat over het eind van het genoemde opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek.

b) voor de in artikel 44/5, § 3, 4°, bedoelde personen, vijf jaar vanaf het ogenblik waarop de persoon teruggevonden werd;

c) voor de in artikel 44/5, § 3, 5°, bedoelde personen, tien jaar vanaf het ogenblik waarop de persoon opnieuw aangehouden werd of vanaf de ontsnappingspoging;

d) voor de in artikel 44/5, § 3, 7° tot 9°, bedoelde personen, tien jaar vanaf de registratie van het laatste strafbaar feit waarvan zij getuige of slachtoffer zijn, met dien verstande dat de gegevens niet gearchiveerd worden zolang :

- er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke overheid of

- er een openstaand opsporings- of gerechtelijk onderzoek in de zin van de artikelen 28bis en 55 van het Wetboek van strafvordering is en waarvoor aan de politie onderzoekopdrachten werden bevolen, zolang de politie niet ingelicht werd door de bevoegde magistraat over het einde van het genoemde opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek.

De in artikel 44/5, § 3, 3°, bedoelde personen kunnen niet gearchiveerd worden zolang er een openstaand onderzoek is.

In afwijking van eerste lid, a) tot d) worden de gegevens met betrekking tot de in artikel 44/5, § 3, 1° tot 9°, bedoelde personen in ieder geval gearchiveerd vijf jaar vanaf de registratie van de laatste informatie betreffende een strafbaar feit, wanneer dit niet gelokaliseerd is in de tijd of in de ruimte."

Art. 19. In dezelfde onderafdeling 5 wordt een artikel 44/10 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/10. § 1. De persoonsgegevens en informatie die in de A.N.G. worden verwerkt voor doeleinden van bestuurlijke of van gerechtelijke politie worden gedurende dertig jaar gearchiveerd.

Na afloop van deze termijn, worden de persoonsgegevens en informatie gewist onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955.

§ 2. De archieven van de A.N.G. kunnen beperkt worden geraadpleegd voor de volgende doeleinden :

1° de kennisneming en de exploitatie van de antecedenten inzake bestuurlijke of gerechtelijke politie in het kader van een onderzoek met betrekking tot een misdaad;

2° de hulp, in het kader van onderzoeken, bij de identificatie op basis van de vingerafdrukken van de personen bedoeld in artikel 44/5, § 3, 1° ;

3° de ondersteuning bij het bepalen en het uitwerken van het politie- en veiligheidsbeleid;

4° op basis van een schriftelijke vraag van de minister van Binnenlandse Zaken, de verdediging van de politiediensten in rechte en de opvolging van de processen in herziening waarbij in de A.N.G. vervatte gegevens betrokken zijn.

Het resultaat van de exploitatie van de archieven van de A.N.G. voor het in het eerste lid, 3° bedoelde doeleinde is geanonimiseerd."

Art. 20. In dezelfde onderafdeling 5 wordt een artikel 44/11 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11. § 1. De A.N.G. wordt ontwikkeld en beheerd door een directie van het commissariaat-generaal van de federale politie.

Deze directie kan zich voor de technische aspecten laten bijstaan door diensten die van andere algemene directies afhangen.

Deze directie wordt geleid door een directeur die wordt bijgestaan door een adjunct-directeur. Eén ervan is lid van de federale politie en de andere behoort tot de lokale politie.

De Koning bepaalt de nadere regels van hun aanwijzing.

§ 2. De politieambtenaren belast met het beheer van de A.N.G. worden aangewezen door de Koning na advies van het in artikel 44/6 bedoelde Controleorgaan.

Een benoeming, aanwijzing of herplaatsing wordt hen uitsluitend toegekend op initiatief of met het akkoord van de bevoegde minister en na advies van dit Controleorgaan. De nadere regels hiervan worden bepaald door de Koning.

Een tuchtrechtelijke procedure ten aanzien van deze politieambtenaren voor feiten gepleegd tijdens de duur van hun aanwijzing kan slechts worden ingesteld met instemming of op bevel van de minister van Binnenlandse Zaken.

Het advies van het Controleorgaan wordt ingewonnen voor tuchtprocedures die niet door de minister bevolen worden."

Art. 21. In dezelfde onderafdeling 5 wordt een artikel 44/11/1 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/1. Elk lid van de politiediensten dat, ofwel willens en wetens persoonsgegevens of informatie achterhoudt die van belang zijn voor de uitoefening van de strafvordering of persoonsgegevens of informatie van bestuurlijke politie die aanleiding kunnen geven tot het nemen van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van personen, van de openbare veiligheid of van de openbare gezondheid achterhoudt, ofwel willens en wetens nalaat de A.N.G. te voeden overeenkomstig artikel 44/7, zal worden gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot zes maanden en een geldboete van zesentwintig tot vijfhonderd euro of met één van die straffen alleen.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op dit misdrijf."

Art. 22. In afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel 4, wordt een onderafdeling 6 ingevoegd, luidende "Basisgegevensbanken".

Art. 23. In onderafdeling 6, ingevoegd bij artikel 22, wordt een artikel 44/11/2 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/2. § 1. De basisgegevensbanken zijn de politionele gegevensbanken die opgericht worden ten behoeve van het geheel van de geïntegreerde politie en die tot doel hebben de opdrachten van bestuurlijke en van gerechtelijke politie uit te oefenen door de erin vervatte persoonsgegevens en informatie te exploiteren en door de bevoegde overheden te informeren over de uitoefening van deze opdrachten.

Deze gegevensbanken worden ontwikkeld door de in artikel 44/11, § 1, eerste lid, bedoelde directie van het commissariaat-generaal van de federale politie

Deze directie kan zich voor de technische aspecten laten bijstaan door diensten die van andere algemene directies afhangen.

§ 2. De persoonsgegevens en informatie die worden verwerkt in de basisgegevensbanken zijn, met uitzondering van de persoonsgegevens en informatie die betrekking hebben op het beheer van onderzoeken, slechts beschikbaar en rechtstreeks raadpleegbaar door de politiediensten die ze geregistreerd hebben of de politiediensten die ze, wegens hun wettelijke opdrachten, moeten coördineren.

De gegevens die betrekking hebben op de opdrachten van bestuurlijke politie zijn toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf de dag van de registratie ervan.

De gegevens die betrekking hebben op de opdrachten van gerechtelijke politie zijn toegankelijk gedurende vijftien jaar vanaf de dag van de registratie ervan.

§ 3. Na het verstrijken van de termijn van vijftien jaar bedoeld in § 2, derde lid, zijn de persoonsgegevens en de informatie die enkel betrekking hebben op de opdrachten van gerechtelijke politie raadpleegbaar :

1° gedurende een nieuwe termijn van vijftien jaar en dit uitsluitend op basis van het notitienummer van het proces-verbaal, het nummer van het informatierapport of het dossiernummer;

2° gedurende een nieuwe termijn van dertig jaar en dit uitsluitend in het kader van een onderzoek betreffende misdaden.

§ 4. In afwijking van § 2, derde lid, en van § 3, zijn de gegevens en informatie betreffende de opdrachten van gerechtelijke politie met betrekking tot de niet-concrete feiten toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf hun registratie.

§ 5. In afwijking van § 2, derde lid, en van § 3, zijn de in de basisgegevensbanken verwerkte gegevens en informatie die betrekking hebben op de in het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg bepaalde misdrijven toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf de registratie ervan.

§ 6. De in de basisgegevensbanken betreffende het beheer van de onderzoeken verwerkte gegevens en informatie over de onderzoeken die gevoerd worden in het kader van een opsporingsonderzoek in de zin van artikel 28bis van het Wetboek van strafvordering of in het kader van een gerechtelijk onderzoek in de zin van artikel 56 van het Wetboek van strafvordering waarvoor er aan de politie onderzoeksoopdrachten bevolen werden, zijn

beschikbaar gedurende dertig jaar vanaf het ogenblik dat het eind van het onderzoek door de bevoegde magistraat aan de politie meegedeeld wordt.

In uitzonderlijke omstandigheden, kan de bevoegde procureur-generaal op met redenen omklede wijze beslissen dat bij het verstrijken van deze termijn, alle of een gedeelte van de onderzoeksgegevens die vervat zijn in een basisgegevensbank die betrekking heeft op de onderzoeken, bewaard dienen te blijven gedurende een nieuwe hernieuwbare periode van hoogstens tien jaar.

§ 7. Onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955 worden de persoonsgegevens en de informatie gewist na het verstrijken van de in dit artikel bedoelde termijnen."

Art. 24. In afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel 4, wordt een onderafdeling 7 ingevoegd, luidende "Bijzondere gegevensbanken".

Art. 25. In onderafdeling 7, ingevoegd bij artikel 24, wordt een artikel 44/11/3 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/3. § 1. In uitzonderlijke omstandigheden en voor de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie kunnen de korpschefs voor de lokale politie en de directeurs voor de federale politie, voor bijzondere behoeften, bijzondere gegevensbanken oprichten waarvan zij de verantwoordelijke voor de verwerking zijn.

§ 2. De oprichting van een bijzondere gegevensbank wordt door minstens een van de volgende bijzondere behoeften verantwoord :

a) de noodzaak om persoonsgegevens en informatie te classificeren in de zin van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

b) de technische of functionele onmogelijkheid om de A.N.G. te voeden met alle of een gedeelte van de in deze gegevensbanken verwerkte persoonsgegevens en informatie;

c) het niet ter zake dienend of overmatige karakter van de centralisering van alle of een gedeelte van de persoonsgegevens of de informatie in de A.N.G., in het kader van de uitoefening van de opdrachten van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie.

§ 3. Voorafgaand aan haar oprichting, geeft de verantwoordelijke voor de verwerking de bijzondere gegevensbank aan bij het Controleorgaan bedoeld in artikel 44/6 dat binnen 30 dagen vanaf de ontvangst van de aangifte een advies uitvaardigt.

In het geval waarin het Controleorgaan aanbevelingen uitvaardigt met betrekking tot de bijzondere gegevensbank en de verantwoordelijke van de verwerking geen gevolg geeft aan deze aanbevelingen, zendt het Controleorgaan zijn analyse over aan de bevoegde minister en, in voorkomend geval, aan het College van procureurs-generaal.

§ 4. Onverminderd de registratie of de archivering van de gegevens in overeenstemming met de artikelen 44/2, lid 2, 1°, en 44/10, worden de bijzondere gegevensbanken gewist van zodra de in § 1 bedoelde bijzondere behoeften verdwijnen.

§ 5. Het Controleorgaan houdt een centraal register van de bijzondere gegevensbanken bij.

Daarin wordt onder meer melding gemaakt van de data van oprichting en uitwissing van die gegevensbanken, van het positief of negatief karakter van het in § 3 bedoelde advies, van de verantwoordelijke voor de verwerking, van de voorwaarden inzake toegang alsmede van de wijze van mededeling van de daarin verwerkte gegevens en inlichtingen.

Dit centraal register is toegankelijk voor de minister van Binnenlandse Zaken of zijn afgevaardigde, de minister van Justitie of zijn afgevaardigde, de bevoegde controleoverheden, de gerechtelijke overheden, de overheden van bestuurlijke politie en de politiediensten."

Art. 26. In afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel 4, wordt een onderafdeling 8 ingevoegd, luidende "De mededeling van gegevens en de toegang tot de A.N.G."

Art. 27. In onderafdeling 8, ingevoegd bij artikel 26, wordt een artikel 44/11/4 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/4. § 1. Onder "mededeling van gegevens en informatie" wordt verstaan, het doorzenden, met welk middel ook, van persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/1, met inbegrip van deze vervat in de in artikel 44/2 bedoelde gegevensbanken.

§ 2. Onder "rechtstreekse toegang" wordt een geautomatiseerde verbinding met de A.N.G. verstaan die het mogelijk maakt toegang te hebben tot de erin vervatte gegevens.

§ 3. Onder "rechtstreekse bevraging" wordt een beperkte rechtstreekse toegang tot alle of een gedeelte van de volgende gegevens verstaan :

a) het bestaan van gegevens over een persoon met toepassing van de artikelen 44/5, § 1, eerste lid, 2° tot 6°, en § 3, 1° tot 9° ;

b) de door de politie weerhouden kwalificatie betreffende de feiten waarvoor de persoon geregistreerd werd;

c) de noodzakelijke gegevens om meer informatie te bekomen vanwege de bevoegde overheid;

d) de gegevens met betrekking tot de te nemen maatregelen voor de in punt a) bedoelde personen."

Art. 28. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/5 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/5. § 1. De mededeling, de rechtstreekse toegang en de rechtstreekse bevraging gebeuren onverminderd de artikelen 44/1, §§ 3 en 4 en 44/8.

§ 2. De Koning kan de algemene nadere regels bepalen met betrekking tot de veiligheidsmaatregelen en de duur van de bewaring van de gegevens en informatie die verkregen werden of waar een toegang toe verschaft werd met toepassing van deze onderafdeling."

Art. 29. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/6 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/6. De in artikelen 44/11/7, 44/11/10 en 44/11/13 bedoelde verzending van gerechtelijke informatie wordt onderworpen aan de toelating van de bevoegde gerechtelijke overheid."

Art. 30. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/7 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/7. De persoonsgegevens en informatie worden meegedeeld aan de bevoegde gerechtelijke overheden of overheden van bestuurlijke politie om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen."

Art. 31. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/8 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/8. De persoonsgegevens en de informatie kunnen ook worden meegedeeld aan het Vast Comité P en aan de Dienst Enquêtes ervan, aan het Vast Comité I en aan de Dienst Enquêtes ervan, aan het Controleorgaan en aan het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen."

Art. 32. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/9 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/9. § 1. Om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen, kunnen de persoonsgegevens en de informatie, volgens de bij richtlijnen van de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie, elk binnen het kader van zijn bevoegdheden, bepaalde nadere regels ook meegedeeld worden aan de volgende organen en diensten :

1° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, onverminderd artikel 14 van de organieke wet van 30 november 1998 betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;

2° de Cel voor financiële informatieverwerking;

3° de Dienst vreemdelingenzaken;

4° de onderzoeks- en opsporingsdiensten van de Algemene Administratie der douane en accijnzen.

§ 2. Na advies van het Controleorgaan kunnen ze eveneens meegedeeld worden aan de Belgische openbare overheden, publieke organen of instellingen of instellingen van openbaar nut die door de wet belast zijn met de toepassing van de strafwet of die wettelijke verplichtingen inzake de openbare veiligheid hebben, wanneer deze ze nodig hebben voor de uitoefening van hun wettelijke opdrachten.

§ 3. De herhaalde of volumineuze mededeling van persoonsgegevens of informatie maakt het voorwerp uit van een protocolakkoord tussen de diensten, organisaties, instellingen of overheden die bestemming zijn van deze gegevens of informatie en de commissaris-generaal van de federale politie.

Dit protocol heeft minstens betrekking op de veiligheidsmaatregelen in verband met deze mededeling en op de duur van de bewaring van deze gegevens en informatie.

§ 4. Onverminderd de op hen van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en zonder dat dit de uitoefening van hun opdrachten in gevaar zou kunnen brengen, delen de in §§ 1 en 2 bedoelde overheden, diensten, organen, organisaties of instellingen aan de politiediensten de gegevens en informatie mee die zij in het kader van hun opdrachten verwerken en die toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn in het licht van het waarborgen van de uitoefening van de politieopdrachten.

De nadere regels betreffende deze mededeling worden nader bepaald in een door de betrokken ministers goedgekeurd protocolakkoord."

Art. 33. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/10 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/10. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, aan welke instellingen of personen de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het vervullen van de hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie toevertrouwde opdrachten van openbaar nut die aan wetenschappelijk onderzoek verbonden zijn, kunnen meegedeeld worden. Hij bepaalt tevens de nadere regels van deze mededeling."

Art. 34. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/11 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/11. Onverminderd artikel 13, § 3 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming

van de persoonlijke levenssfeer, de persoonsgegevens en informatie die kunnen meegedeeld worden aan Bpost met het oog op de administratieve behandeling van de onmiddellijke inningen evenals de nadere regels van deze mededeling."

Art. 35. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/12 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/12. § 1. De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer :

1° de nadere regels van de rechtstreekse toegang tot de in de A.N.G. vervatte persoonsgegevens en informatie voor de overheden bedoeld in artikel 44/11/7 en 44/11/8 in het kader van de uitoefening van hun wettelijke opdrachten;

2° de nadere regels van de rechtstreekse bevraging van de A.N.G. voor de overheden bedoeld in artikel 44/11/9 in het kader van de uitoefening van hun wettelijke opdrachten.

§ 2. De nadere regels van de rechtstreekse bevraging of van de rechtstreekse toegang, bedoeld in dit artikel hebben minstens betrekking op :

a) de behoefte om te kennen;

b) de categorieën van personeelsleden die op basis van de uitoefening van hun opdrachten over een rechtstreekse toegang beschikken of over een mogelijkheid beschikken om de A.N.G. rechtstreeks te bevragen;

c) de geautomatiseerde verwerkingen die uitgevoerd worden op basis van de gegevens en informatie van de A.N.G.;

d) de verplichting tot naleving van het beroepsgeheim door alle personen die rechtstreeks of onrechtstreeks kennis nemen van de gegevens en informatie van de A.N.G.;

e) de veiligheidsmaatregelen, waaronder :

1° de beveiliging van de gebouwen en netwerken;

2° de verplichting om alle transacties op te lijsten en deze opgelijste gegevens gedurende minimaal tien jaar te bewaren;

f) de verplichting om voorafgaand aan het verkrijgen van de rechtstreekse toegang of het recht op rechtstreekse bevraging een opleiding te volgen."

Art. 36. In dezelfde onderafdeling 8 wordt een artikel 44/11/13 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/11/13. § 1. De persoonsgegevens en informatie kunnen meegedeeld worden aan de buitenlandse politiediensten, aan de internationale organisaties voor gerechtelijke en politionele samenwerking en aan de internationale rechtshandhavingdiensten onder de voorwaarden bepaald in een internationale rechtsregel die België verbindt of bedoeld in de artikelen 21 en 22 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Wat de politiediensten van de lidstaten van de Europese Unie en Interpol betreft, kunnen de persoonsgegevens en informatie tevens meegedeeld worden onder de door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de in Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalde voorwaarden.

§ 2. De herhaalde of volumineuze mededeling van persoonsgegevens of informatie aan een in § 1 bedoelde dienst of organisatie is enkel mogelijk onder de voorwaarden die bepaald worden in een internationale rechtsregel die België verbindt of, wat de diensten en organisaties van de Europese Unie of van een van zijn lidstaten en wat Interpol betreft, onder de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de in Ministerraad, bepaalde voorwaarden.

§ 3. Wanneer een overeenkomstig § 1 meegedeeld gegeven niet meer correct blijkt, stellen de politiediensten de bestemming op de hoogte en stellen zij alles in het werk om de rechtzetting te bewerkstelligen.

§ 4. Een rechtstreekse toegang tot alle of een gedeelte van de gegevens en informatie van de A.N.G. of een rechtstreekse bevraging van alle of een gedeelte van deze gegevens en informatie wordt enkel toegekend aan een in § 1 bedoelde dienst of organisatie onder de voorwaarden bepaald door een internationale rechtsregel die België verbindt.

§ 5. Dit artikel is van toepassing onverminderd de regels die van toepassing zijn op de gerechtelijke samenwerking in strafzaken."

Art. 37. In dezelfde wet wordt de onderafdeling 4, die de artikelen 44/12 tot 44/17 bevat, de afdeling 1ter.

Art. 38. In artikel 44/17 van dezelfde wet worden de woorden "44/7 en 44/11" vervangen door de woorden "44/11/1".

TITEL III. - Wijziging van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens

Art. 39. Artikel 1 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, vervangen bij de wet van 11 december 1998, wordt aangevuld met de §§ 9 tot 13, luidende :

" § 9. Onder A.N.G wordt verstaan de algemene nationale gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

§ 10. Onder "basisgegevensbanken" worden verstaan de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/11/2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

§ 11. Onder "bijzondere gegevensbanken" worden verstaan de bijzondere gegevensbanken die de politiediensten kunnen oprichten overeenkomstig artikel 44/11/3, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

§ 12. Onder "gegevens en informatie" worden verstaan de persoonsgegevens en de informatie bedoeld in artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

§ 13. Onder "overheden van bestuurlijke politie" worden verstaan de overheden bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt."

Art. 40. In dezelfde wet, wordt een hoofdstuk VIIter ingevoegd, luidende "Controleorgaan van het politioneel informatiebeheer".

Art. 41. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter. Bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt een Controleorgaan op de politionele informatie opgericht dat belast is met de controle van de verwerking van de informatie en de gegevens bedoeld in artikel 44/1 van de wet op het politieambt, met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2.

§ 2. Dit Orgaan is voor de uitoefening van zijn opdrachten onafhankelijk van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het deelt het secretariaat met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

§ 3. De werking van het Controleorgaan wordt geregeld in een huishoudelijk reglement dat onderworpen is aan de goedkeuring van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

§ 4. Het Controleorgaan behandelt geen aanvragen bedoeld in artikel 13 maar kan door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gevat worden over ernstige of terugkerende gebreken die binnen het kader van de behandeling van deze aanvragen vastgesteld worden."

Art. 42. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/1 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/1 § 1. Het Controleorgaan wordt voorgezeten door een door de Kamer van volksvertegenwoordigers benoemde magistraat van de hoven en rechtbanken.

Het Controleorgaan is bovendien samengesteld uit een lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, een of meerdere leden van de lokale politie en van de federale politie en een of meerdere experts.

Het aantal experts mag niet hoger zijn dan het aantal leden van de politiediensten.

De leden van het Controleorgaan worden op grond van hun kennis inzake het beheer van politionele informatie, door de Kamer van volksvertegenwoordigers voor een termijn van 6 jaar, eenmaal hernieuwbaar, aangesteld. Na afloop van deze termijn, blijven de leden hun functie uitoefenen tot de eedaflegging van hun opvolger.

§ 2. De benoeming van de voorzitter van het Controleorgaan vindt plaats nadat hij de eed voorgescreven door artikel 2 van het decreet van 30 juli 1831 in de handen van de voorzitter van de Kamers van volksvertegenwoordigers heeft afgelegd. De benoeming van de andere leden van het Controleorgaan vindt plaats nadat ze dezelfde eed hebben afgelegd in handen van de voorzitter van het Controleorgaan.

§ 3. De bepalingen van artikel 323bis van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing op de voorzitter van het Controleorgaan.

De voorzitter geniet een wedde die gelijkstaat met die van een voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg waarvan het rechtsgebied minder dan tweehonderdvijftigduizend inwoners telt, alsmede de daaraan verbonden verhogingen en voordelen, zonder dat de wedde lager mag zijn dan die welke hij genoot in zijn ambt van magistraat.

§ 4. Op het ogenblik van hun benoeming moeten de leden van het Controleorgaan aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° Belg zijn;

2° genieten van de burgerlijke en politieke rechten;

3° van onberispelijk gedrag zijn;

4° het bewijs leveren van hun deskundigheid inzake verwerking van informatie of bescherming van gegevens;

5° houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau "zeer geheim", die is verleend overeenkomstig de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen.

§ 5. Op het ogenblik van hun benoeming, moeten bovendien voor de personeelsleden van de politiediensten die lid zijn van het Controleorgaan de volgende specifieke voorwaarden zijn vervuld :

1° ten minste tien jaar dienstanciënniteit hebben en ten minste bekleed zijn met de graad van commissaris van politie of van niveau 1;

2° geen eindevaluatie "onvoldoende" hebben gekregen tijdens de vijf jaar voorafgaand aan de indiening van de kandidaatstelling, noch een niet uitgewiste zware tuchtstraf hebben opgelopen;

3° een ervaring van minimum een jaar bezitten inzake de verwerking van informatie of bescherming van gegevens.

§ 6. Op het ogenblik van hun benoeming moeten de experten bovendien aan de volgende specifieke voorwaarden voldoen :

1° vijf jaar ervaring hebben als deskundige in het domein van verwerking van informatie of bescherming van gegevens;

2° houder zijn van een diploma dat toegang verleent tot de betrekkingen van niveau 1 in de Rijksbesturen of een ambt van niveau 1 in de Rijksbesturen te hebben uitgeoefend gedurende ten minste vijf jaar.

§ 7. De voorzitter en de leden van het Controleorgaan kunnen afgezet worden door de Kamer van volksvertegenwoordigers wanneer de in de §§ 3, 4, 5 en 8 en in artikel 36ter/2 bedoelde voorwaarden in hun hoofde niet zijn of niet meer zijn vervuld of wegens ernstige reden.

§ 8. De leden mogen geen bij verkiezing verleend openbaar mandaat uitoefenen. Zij mogen geen openbare of particuliere betrekking of activiteit uitoefenen die de onafhankelijkheid of de waardigheid van het ambt in gevaar zou kunnen brengen."

Art. 43. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/2 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/2. De leden van het Controleorgaan oefenen hun ambt voltijds uit, met uitzondering van het lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dat de functie van lid van het Controleorgaan deeltijds mag uitoefenen."

Art. 44. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/3 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/3. De uitoefening van een ambt als lid van het Controleorgaan is onverenigbaar met :

1° de hoedanigheid van lid van de algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie;

2° de hoedanigheid van lid van het Vast comité P of van de Dienst Enquêtes ervan, van het Vast comité I of van de Dienst Enquêtes ervan, van een inlichtingendienst of van het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse."

Art. 45. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/4 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/4. Onder voorbehoud van de bepalingen van dit hoofdstuk wordt het statuut van de leden van het Controleorgaan die lid zijn van de politiediensten bepaald overeenkomstig artikel 21, § 1, van het koninklijk besluit van 26 maart 2005 tot regeling van de structurele detacheringen van personeelsleden van de politiediensten en van soortgelijke toestanden en tot invoering van verschillende maatregelen.

De financiering voor het personeelslid van de lokale politie wordt geregeld overeenkomstig artikel 20 van hetzelfde koninklijk besluit."

Art. 46. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/5 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/5. Na de beëindiging van zijn mandaat bij het Controleorgaan, wordt het personeelslid van de politiediensten gereïtueerd overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 aangaande de rechtspositie van het personeel van de politiediensten."

Art. 47. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/6 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/6. Het personeelslid van de politiediensten dat lid is van het Controleorgaan en dat voor een betrekking in de politiediensten geschikt wordt bevonden, heeft voorrang op alle andere kandidaten met betrekking tot de toewijzing van de betrekking, zelfs indien deze laatsten over een voorrang beschikken krachtens de wet.

De in het eerste lid bedoelde voorrang geldt gedurende het laatste jaar van de zes jaren in dienst van het Controleorgaan.

Onder dezelfde voorwaarden wordt een voorrangstermijn van twee jaar toegekend bij de aanvang van het tiende jaar dat men in dienst is bij het Controleorgaan."

Art. 48. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/7 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/7. Een verlof voor opdracht van algemeen belang kan verleend worden aan een ambtenaar van een federale overheidsdienst om de functie van expert binnen het controleorgaan uit te oefenen. De Koning bepaalt de nadere regels van dit verlof."

Art. 49. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/8 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/8. Het Controleorgaan treedt ambtshalve op, op verzoek van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, van de gerechtelijke of bestuurlijke overheden, van de minister van Justitie of van de minister van Binnenlandse Zaken of van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Wanneer het Controleorgaan ambtshalve optreedt, brengt het de Kamer van volksvertegenwoordigers daarvan dadelijk op de hoogte.

Wanneer de controle heeft plaatsgevonden binnen een lokale politie, informeert het Controleorgaan daar de burgemeester of het politiecollege van en zendt hem zijn verslag.

Wanneer de controle informatie en gegevens betreft die verband houden met de uitoefening van opdrachten van gerechtelijke politie, wordt het verslag dat dienaangaande door het Controleorgaan wordt opgesteld, ook aan de bevoegde magistraat van het openbaar ministerie toegezonden."

Art. 50. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/9 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/9. Het Controleorgaan is in het bijzonder belast met de controle van de naleving van de regels inzake de rechtstreekse toegang tot de A.N.G. en de rechtstreekse bevraging ervan, alsook van de naleving van de in artikel 44/7, derde lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt bedoelde verplichting, voor alle leden van de politiediensten, tot voeding van deze gegevensbank."

Art. 51. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/10 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/10. § 1. Het Controleorgaan gaat door middel van onderzoek naar de werking na of de inhoud van de A.N.G. en de procedure voor de verwerking van de daarin bewaarde gegevens en informatie overeenkomen met het bepaalde in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en met hun uitvoeringsmaatregelen.

§ 2. Het Controleorgaan controleert in het bijzonder de regelmatigheid van de volgende verwerkingen in de algemene gegevensbank en in de basisgegevensbanken :

1° de evaluatie van de gegevens en informatie;

2° de registratie van de verzamelde gegevens en informatie;

3° de validatie van de gegevens en informatie door de daartoe bevoegde organen;

4° de vatting van de geregistreerde gegevens en informatie op grond van de concrete aard of van de betrouwbaarheid ervan;

5° de uitwissing en de archivering van de gegevens en informatie nadat de termijn voor bewaring ervan is verstreken.

§ 3. Het Controleorgaan controleert in het bijzonder de werkelijke aard van de volgende, door de bevoegde politieautoriteiten voorgeschreven functiemogelijkheden en verwerkingen :

1° de relaties tussen de categorieën van gegevens en informatie geregistreerd op het tijdstip waarop zij zijn gevat;

2° de ontvangst van de gegevens en informatie door de autoriteiten en diensten die krachtens de wet tot raadpleging gemachtigd zijn;

3° de mededeling van de gegevens en de informatie aan de wettelijk gemachtigde autoriteiten en diensten;

4° de verbinding met andere systemen voor informatieverwerking;

5° de bijzondere regels houdende vatting van de gegevens en de informatie op grond van de concrete betrouwbaarheid ervan.

Het Controleorgaan gaat door middel van onderzoek naar de werking na of de inhoud van de bijzondere gegevensbanken en de procedure houdende verwerking van de daarin geregistreerde en bewaarde gegevens en informatie overeenkomen met het bepaalde in de artikelen 44/1 tot 44/5 en 44/11/3 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en met hun uitvoeringsmaatregelen.

Het Controleorgaan gaat in het bijzonder na of de voorwaarden inzake de rechtstreekse toegang tot en de mededeling van de informatie en gegevens van de bijzondere gegevensbanken bepaald in het in artikel 44/11/3, § 5, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt bedoelde centraal register van de bijzondere gegevensbanken nageleefd worden."

Art. 52. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/11 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/11. Het Controleorgaan heeft een onbeperkt recht op toegang tot alle informatie en gegevens door de politiediensten verwerkt overeenkomstig artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, hierin begrepen deze die bewaard worden in de A.N.G., in de basisgegevensbanken en in de bijzondere gegevensbanken.

Het Controleorgaan kan in het kader van zijn controleopdrachten een of meer van zijn leden belasten met een onderzoek ter plaatse. Te dien einde, beschikken de leden van het Controleorgaan over een onbeperkt recht op toegang tot de lokalen waarin en gedurende de tijd dat de in het eerste lid bedoelde informatie en gegevens verwerkt worden."

Art. 53. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/12 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/12. § 1. Uiterlijk twee weken na ontvangst van het verzoek brengt het Controleorgaan ten behoeve van de bevoegde overheid, een omstandig advies uit over de aanwijzing, de bevordering, de benoeming of de mutatie van de personeelsleden van de politiediensten belast met het beheer van de A.N.G.

§ 2. Binnen twee weken na ontvangst van het verzoek brengt het Controleorgaan ten behoeve van de bevoegde minister, een omstandig advies uit over de wenselijkheid van een tuchtrechtelijke procedure ten aanzien van het hoofd van de dienst die de A.N.G. beheert, of ten aanzien van zijn adjunct."

Art. 54. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/13 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/13. Het Controleorgaan doet verslag aan de Kamer van volksvertegenwoordigers in de volgende gevallen :

1° jaarlijks, door een algemeen activiteitenverslag dat, indien nodig, algemene conclusies en voorstellen bevat en dat de periode betreft gaande van 1 januari tot 31 december van het voorgaande jaar. Dat verslag wordt uiterlijk op 1 juni overgezonden aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers alsmede aan de bevoegde ministers;

2° telkens wanneer het dit nuttig acht of op verzoek van de Kamer van volksvertegenwoordigers, door een tussentijds activiteitenverslag met betrekking tot een welbepaald onderzoeksdossier dat, indien nodig, algemene conclusies en voorstellen kan bevatten. Dat verslag wordt overgezonden aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers alsmede aan de bevoegde ministers;

3° wanneer door de Kamer van volksvertegenwoordigers en verzoek werd geuit om op te treden;

4° wanneer het Controleorgaan vaststelt dat, bij het verstrijken van een termijn die het redelijk acht, geen gevolg werd gegeven aan zijn besluiten of dat de genomen maatregelen niet passend of ontoereikend zijn. Die termijn mag niet minder dan zestig dagen bedragen."

Art. 55. In dezelfde wet, wordt een artikel 36ter/14 ingevoegd, luidende :

"Art. 36ter/14. De leden van het Controleorgaan die in functie zijn op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit artikel kunnen beslissen om tot op het einde van hun lopende mandaat onderworpen te blijven aan de statutaire bepalingen die van toepassing waren op de leden van het Controleorgaan alvorens dit laatste onder het gezag kwam van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Na de beëindiging van dit mandaat worden ze ambtshalve onderworpen aan de statutaire bepalingen van deze wet."

TITEL IV. - Wijziging van het Wetboek van strafvordering

Art. 56. Het Wetboek van strafvordering, wordt aangevuld met een artikel 646, luidende :

"Art. 646. De categorieën van informatie afkomstig van de door een correctionele rechtbank, een hof van assisen of een hof van beroep, in kracht van gewijsde gegane, gevelde beslissingen, die de in de algemene nationale gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, hierna A.N.G. genoemd, geregistreerde informatie zouden kunnen wijzigen, worden binnen de dertig dagen aan de politie meegedeeld volgens de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalde nadere regels.

De categorieën van informatie afkomstig van beslissingen tot buitenvervolginstelling van de onderzoeksgerechten, die de in de A.N.G. geregistreerde informatie zouden kunnen wijzigen, worden binnen de dertig dagen aan de politie meegedeeld volgens de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalde nadere regels.

De categorieën van informatie afkomstig van door het openbaar ministerie genomen beslissingen tot seponering zonder gevolg wegens onvoldoende bezwaren of afwezigheid van inbreuk, die de in de A.N.G. geregistreerde informatie zouden kunnen wijzigen, worden binnen de dertig dagen aan de politie meegedeeld volgens de door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalde nadere regels."

TITEL V. - Slotbepaling

Art. 57. De artikelen 44/9, 44/11/2, § 2, tweede en derde lid, 44/11/2, §§ 3 tot 6, en 44/5, § 3, 9°, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, zoals gewijzigd bij deze wet, treden in werking op de door de Koning bepaalde datum en ten laatste twee jaren na de inwerkingtreding van de andere bepalingen van deze wet.

Artikel 646 van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd bij artikel 56, treedt in werking op de door de Koning bepaalde datum en ten laatste drie jaren na de inwerkingtreding van de andere bepalingen van deze wet.

II. ONTVANKELIJKHEID VAN HET BEROEP

A. Met betrekking tot het belang

3.

Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die niet haar persoonlijk belang aanvoert, voor het Hof optreedt, is vereist dat haar maatschappelijk doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang; dat zij een collectief belang verdedigt; dat haar maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt; dat ten slotte niet blijkt dat dit maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.¹

Ten aanzien van eerste verzoekster VZW LIGA VOOR MENSENRECHTEN

4.

Eerste verzoekster, VZW LIGA VOOR MENSENRECHTEN, is een vereniging zonder winstoogmerk naar Belgisch recht en heeft rechtspersoonlijkheid.

Artikel 3 van haar statuten (stuk 2) bepaalt:

“De vereniging heeft tot doel elke onrechtvaardigheid en elke aanslag op de rechten van personen of gemeenschappen te bestrijden. Zij verdedigt de beginselen van gelijkheid, vrijheid en humanisme, waarop de democratische maatschappijen gebaseerd zijn, en die onder meer vervat zijn in de Verklaring van de Rechten van de Mens van 1789, bekrachtigd door de Belgische Grondwet van 1831, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948, de verdragen met betrekking tot de burgerlijke en politieke rechten, evenals de economische, sociale en culturele rechten, en het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden van 1950. De vereniging streeft haar doeleinden na los van elke politieke of confessionele binding. De Liga voor Mensenrechten is een dienst die begeleiding en ondersteuning verleent aan sociaal-culturele organisaties, en meer in het bijzonder rond thema’s als gevangeniswezen, racisme, asielrecht, privacy, kinderrechten en mensenrechten in het algemeen.”

Artikel 4 van de statuten bepaalt:

“De vereniging kan alle daden stellen en acties ondernemen nodig voor het verwezenlijken van haar doel, zoals onder meer het uitgeven van publicaties, het houden van vergaderingen, het tussenkomen bij de overheden, het indienen van klachten bij de gerechtelijke overheden en het instellen van rechtsgedingen.”

Het maatschappelijk doel van de verzoekster is bijgevolg van bijzondere aard en onderscheiden van het algemeen belang.

5.

De bestreden wet introduceert een kader met regels voor de toegang tot politionele informatie en de verwerking, de verwijdering, de archivering of de bijwerking van gegevens en privacybescherming, beveiliging, enz. Deze bepalingen gelden voor alle operationele politionele gegevensbanken. De wet creëert ook een nieuw statuut voor het Controleorgaan op de politionele informatie en garandeert de doorgifte van informatie m.b.t. gerechtelijke beslissingen naar de politie.

1

Zie onder andere GwH 11 maart 2009, nr. 40/2009; GwH 10 juli 2008, nr. 101/2008; GwH 13 juli 2005, nr. 124/2005; GwH 23 maart 2005, nr. 62/2005; GwH 17 december 2003, nr. 166/2003; GwH 8 mei 2002, nr. 77/2002.

Dergelijke regeling is van aard om de grondrechten, in het bijzonder het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het recht op een eerlijk proces, het wettigheidsbeginsel in strafzaken en het algemeen rechtsbeginsel van rechtszekerheid en evenredigheid gewaarborgd door:

- artikelen 6, 7 en 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM);
- artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie
- artikelen 3, 16 en 40 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind;
- artikelen 10, 11, 12, 14, 22, 22bis en 191 van de Gecoördineerde Grondwet;
- Het algemeen rechtsbeginsel van het recht op een eerlijk proces en van het wettigheidsbeginsel in strafzaken en rechtszekerheid en evenredigheid;
- Artikel 14, 15, 17 en 24 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten goedgekeurd bij wet van 15 mei 1981;

aan te tasten.

Verzoekster steunt haar beroep tot vernietiging op de schending van voormelde grondrechten.

Het maatschappelijk doel van verzoekster omvat zowel de bescherming van het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het recht op een eerlijk proces, het wettigheidsbeginsel in strafzaken en het algemeen rechtsbeginsel van rechtszekerheid en evenredigheid. Het maatschappelijk doel van verzoekster kan door de bestreden beslissing (en door het tussen te komen arrest) worden geraakt en verzoekster heeft derhalve belang bij haar tussenkomst.

6.

Uw Grondwettelijk Hof heeft aanvaard dat verzoekster het vereiste belang heeft om een beroep tot nietigverklaring of een vordering tot schorsing in te stellen, dan wel in een zaak tussen te komen in onder andere de volgende arresten:

- GwH 18 juli 2013, nr. 107/2013;
- GwH 14 maart 2013, nr. 37/2013;
- GwH 14 februari 2013, nr.7/2013;
- GwH 6 december 2012, nr. 145/2012;
- GwH 22 september 2011, nr. 145/2011;
- GwH 24 maart 2011, nr. 42/2011;
- GwH 11 maart 2009, nr. 40/2009;
- GwH 10 juli 2008, nr. 101/2008;
- GwH 19 juli 2007, nr. 105/2007;
- GwH 13 juli 2005, nr. 125/2005;
- GwH 23 maart 2005, nr. 62/2005;
- GwH 21 december 2004, nr. 202/2004;
- GwH 17 december 2003, nr. 166/2003;
- GwH 13 november 2002, nr. 167/2002;
- GwH 8 mei 2002, nr. 77/2002;
- GwH 1 maart 2001; nr. 21/2001;
- GwH 25 oktober 2000, nr.106/2000.

7.

Verzoekster legt een uittreksel over uit de notulen van de vergadering van 2 juni 2014 waarin haar Raad van Bestuur beslist om het beroep tot vernietiging in te stellen (stuk 3). De Raad van Bestuur is overeenkomstig artikel 13 van de Wet betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, bevoegd om deze beslissing te nemen.

8.

Het beroep tot vernietiging is bijgevolg ontvankelijk.

Ten aanzien van tweede verzoekster VZW LIGUE DES DROITS DE L'HOMME

9.

Tweede verzoekster, VZW LIGUE DES DROITS DE L'HOMME, is een vereniging zonder winstoogmerk naar Belgisch recht en heeft rechtspersoonlijkheid.

10.

Tweede verzoekster steunt haar beroep tot vernietiging evenzeer op de schending van de hoger vermelde grondrechten.

Volgens haar statuten heeft tweede verzoekster, de VZW LIGUE DES DROITS DE L'HOMME (stuk 4), tot doel « *het bestrijden van onrecht en van elke willekeurige inbreuk op de rechten van een individu of een gemeenschap. Zij verdedigt de beginselen van gelijkheid, vrijheid, solidariteit en humanisme waarop de democratische samenlevingen zijn gegrondvest en die zijn afgekondigd onder meer door de Belgische Grondwet [en] het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens [...]* ».

Het maatschappelijk doel van tweede verzoekster omvat o.a. de bescherming van het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het recht op een eerlijk proces, het wettigheidsbeginsel in strafzaken en het algemeen rechtsbeginsel van rechtszekerheid en evenredigheid. Het maatschappelijk doel van tweede verzoekster kan door de bestreden beslissing worden geraakt en tweede verzoekster heeft derhalve belang bij haar tussenkomst.

11.

Tweede verzoekster kan evenzeer verwijzen naar de hiervoor ten voordele van eerste verzoekster aangehaalde rechtspraak van Uw Hof die bevestigt dat zij het vereiste belang heeft om een beroep tot nietigverklaring of een vordering tot schorsing in te stellen, dan wel in een zaak tussen te komen.

12.

Tweede verzoekster legt een uittreksel over uit de notulen van de vergadering van 19 juni 2014 waarin haar Raad van Bestuur beslist om het beroep tot vernietiging in te stellen (stuk 5).

De Raad van Bestuur is overeenkomstig artikel 13 van de Wet betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen bevoegd om deze beslissing te nemen.

Het beroep tot vernietiging is bijgevolg ontvankelijk.

B. Ontvankelijkheid wat de termijnen betreft

13.

Het beroep tot vernietiging van de bestreden is ingesteld binnen de zes maanden na de bekendmaking van de bestreden wet overeenkomstig artikel 3, §1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof en uiterlijk op de overeenkomstig artikel 119 van diezelfde wet verplaatste vervalddag.

Het beroep tot vernietiging van de bestreden wet is ontvankelijk wat de termijn betreft.

III. IN FEITE – ACHTERGROND VAN DE BESTREDEN WET

Bestreden wet regelt het informatiebeheer tussen de verschillende politiediensten en wijzigt hiertoe o.a. artikel 44/1 e.v. van de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

Volgens het huidige artikel 44/4 van de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt worden wezenlijke aspecten van de persoonsgegevensverwerkingen door de politiediensten gedelegeerd aan de Koning. Dit koninklijk besluit is er evenwel nooit gekomen.

Bij gebrek aan een koninklijk besluit maken de modaliteiten voor de verwerking het voorwerp uit van ministeriële richtlijnen met betrekking tot het beheer en de verwerking van politionele informatie waarvan de inhoud vertrouwelijk is.² Deze richtlijnen beantwoorden dus niet aan de transparantie- en voorzienbaarheidsverplichting, vereist door de Grondwet, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Omdat dergelijke materie de persoonlijke levenssfeer dreigt aan te tasten werd – na tal van politieke discussies – beslist tot een wettelijke verankering in plaats van een koninklijk besluit. Artikel 22 van de Grondwet bepaalt immers dat maatregelen die de privacy aantasten enkel door de wetgever kunnen worden opgelegd.

In het regeerakkoord³ werd een verbeterd wettelijk kader inzake de ANG als volgt aangekondigd:

“Tevens zal de uitwisseling van politie-informatie worden verbeterd, onder andere door een betere werking van de arrondissementele informatiekruispunten (AIK) en van de informatica. De wettelijke basis betreffende de toegang tot de ANG (algemene nationale gegevensbank) zal worden uitgeklaard met het oog op haar uitvoering.”

Ook in het nationaal veiligheidsplan 2012-2015⁴ wordt over het politioneel informatiebeheer het volgende gesteld:

“Zoals vermeld onder de krachtlijnen van de politiezorg en het politiebeheer (punt 1.1.), is politiewerk sterk informatiegedreven en is de informatigestuurde politiezorg (IGPZ) een belangrijke pijler van de ‘excellente politiezorg’ (EPZ). Zowel op strategisch, tactisch als operationeel niveau is het tijdig beschikken over de geverifieerde en de geanalyseerde informatie, ook de zachte en nog niet gevalideerde informatie, een basisvoorwaarde voor een efficiënte en effectieve politiewerking. Dit vereist via ICT-governance een harmonisering van de diverse informatieniveaus.

Niet alleen daardoor, maar ook omwille van de steeds toenemende beschikbaarheid en toegankelijkheid van de informatie, is een gemoderniseerd en aangepast informatiebeheer noodzakelijk. De nieuwe (ICT)technologieën bieden daartoe de mogelijkheid, maar hebben tot hiertoe nog onvoldoende hun weg gevonden naar de politie.

De politie heeft de laatste 10 jaar getracht om met de haar ter beschikking gestelde middelen te reageren op de wijzigende omgeving. Het wettelijke raamwerk (artikel 44/1 en volgende van de wet op het politieambt, dataretentie, tap-wetgeving, Prüm,...), de veroudering van de gebruikte technieken (gesloten systemen, papieren proces-verbaal, smallbandnetwerk, eigen ontwikkelingen...) en de versnippering en de beperking van de budgetten hebben ervoor gezorgd dat de huidige processen en

---

2

Vb. de gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van de Ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie van 14 juni 2002 betreffende het informatiebeheer van gerechtelijke en bestuurlijke politie (B.S. 18 juni 2002).

3

http://premier.fgov.be/sites/all/themes/custom/tcustom/Files/Regeerakkoord_1_december_2011.pdf, 145.

4

<http://www.polfed-fedpol.be/pub/pdf/NVP2012-2015.pdf>, 18.

systemen aan het einde van hun levenscyclus zijn geraakt. Het verder investeren in de actuele toestand levert op termijn onvoldoende rendement op.

De politie wordt in het raam van het informatiebeheer en de ICT steeds meer geconfronteerd met veiligheidsrisico's en met problemen op het gebied van het beheersbaar houden van de kosten. Ook de toegankelijkheid, de connectiviteit en de integratie met andere processen en systemen voldoen niet altijd aan de verwachtingen van de eindgebruiker. Zo is er, 10 jaar na de politiehervorming, nog geen volledig uniek platform, beantwoorden een reeks toepassingen onvoldoende aan de moderne standaarden van kwaliteit en gebruiksvriendelijkheid.

De grotere beschikbaarheid en toegankelijkheid van informatie en de groeiende interactie tussen het lokale, het federale en het internationale niveau zijn nog onvoldoende ingepast in de processen en er wordt te weinig gebruik gemaakt van de gegevensuitwisseling binnen de federale overheid. Deze processen zijn onvoldoende geïntegreerd en de functionele beschrijving vanuit de noden van de eindgebruiker op zowel operationeel, tactisch als strategisch niveau blijft achterwege. Het gebruik van de sociale media als communicatiemiddel, maar ook als een informatiebron, is nog te weinig doorgedrongen in de dagelijkse taakuitvoering.

Om de vastgestelde problemen aan te pakken zal de politie in de looptijd van dit NVP een programma³² ontwikkelen, waarbij het informatiebeheer door alle politionele en beheersprocessen heen wordt geëvalueerd en waar nodig aangepast of vernieuwd en waarbij nieuwe en moderne informatiesystemen worden geïmplementeerd om tot een optimale ondersteuning te komen.

In het bijzonder met betrekking tot de bestuurlijke informatiecyclus is een inhaalbeweging een absolute noodzaak. De bestuurlijke politie kan momenteel slechts rekenen op enkele specifieke toepassingen die niet onderling verbonden zijn en dus niet kunnen zorgen voor een efficiënte informatie-uitwisseling over de gebeurtenissen, groeperingen en personen behandeld in het kader van de bestuurlijke politie, noch voor een effectieve controle inzake kwaliteit en toegang tot de gegevens. Op termijn zal het project 'PALT' (police administrative à long terme /bestuurlijke politie op lange termijn) de gegevensbank van bestuurlijke politie oprichten om dat te verhelpen. Dit project moet geïntegreerd worden in het globale ICT- systeem.

Voorts blijft het informatiebeheer cruciaal bij het voeren van gerechtelijke onderzoeken. De actueel beschikbare (ICT)technologieën bieden mogelijkheden om informatie optimaal te beheren en dienen dus zoveel als mogelijk benut te worden. Op deze wijze kan alle beschikbare en nuttige informatie snel en eenvoudig samengebracht en geëxploiteerd worden.

Daarnaast is het noodzakelijk gebruik te maken van instrumenten om de stand van zaken van gerechtelijke onderzoeken permanent te kunnen opvolgen.

Voor het informatiebeheer en het gebruik van nieuwe en moderne informatiesystemen zal er rekening gehouden worden met de resultaten van een nog uit te voeren audit (een studie van de huidige toestand), de hoger geciteerde context en zal er een integratie zijn van de langetermijnvisie voor de politie met het bestaande masterplan ICT. Er zal inspiratie gezocht worden bij gelijkaardige programma's van buitenlandse overheids- en politiediensten. De overheid zal hiervoor, gespreid in de tijd, de nodige middelen vrijmaken.

Het is gepast te herinneren aan de noodzaak om de harmonisering van de informaticasystemen FEEDIS van de federale politie en ISLP van de lokale politie verder te zetten, teneinde zo snel als mogelijk te komen tot de start van een gemeenschappelijk systeem."

Bestreden wet verleent een wettelijk kader aan de gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie. Het politioneel informatiebeheer, zoals het vandaag functioneert, wordt door bestreden wet niet gewijzigd, maar het integreert nauwkeurig omschreven werkingsmodaliteiten, waaronder de bewaartermijnen, rechtstreeks in de wet.

IV. MIDDELEN

Eerste middel – met betrekking tot het toepassingsgebied van de bestreden wet

1. GESCHONDEN REFERENTIENORMEN

- artikel 6, 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM);
- Artikel 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- Artikel 14, 17 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten goedgekeurd bij wet van 15 mei 1981;
- artikelen 10, 11, 12 en 14, 22, 22bis van de Gecoördineerde Grondwet;
- Het algemeen rechtsbeginsel van proportionaliteit, transparantie en voorzienbaarheid, alsook het legaliteits- en gelijkheidsbeginsel;

AANGEVOCHTEN BESCHIKKING VAN DE BESTREDEN WET

Artikel 12 van bestreden wet, dat artikel 44/5 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt:

“In onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 11, wordt een artikel 44/5 ingevoegd, luidende :

“Art. 44/5. § 1. De persoonsgegevens die voor doeleinden van bestuurlijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 1° en 2°, zijn :

1° de contactgegevens van de vertegenwoordigers van verenigingen die vrijwillig door laatstgenoemden worden meegedeeld of die openbaar beschikbaar zijn, om het beheer van gebeurtenissen mogelijk te maken;

2° de gegevens met betrekking tot de personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie waaronder verstaan wordt het geheel van problemen die de openbare orde verstoren en die gepaste maatregelen van bestuurlijke politie vereisen omdat zij van dezelfde aard en terugkerend zijn, door dezelfde personen gepleegd worden of gericht zijn op dezelfde categorieën van slachtoffers of plaatsen;

3° de gegevens met betrekking tot de leden van een nationale of internationale groepering die de openbare orde zoals bedoeld in artikel 14 zou kunnen verstoren;

4° de gegevens met betrekking tot de personen die schade kunnen toebrengen aan te beschermen personen of roerende en onroerende goederen en de gegevens met betrekking tot de personen die er het doelwit van kunnen uitmaken;

5° de gegevens met betrekking tot de in de artikelen 18 tot 21 bedoelde personen;

6° de gegevens met betrekking tot de personen die geregistreerd zijn inzake gerechtelijke politie voor een strafbaar feit dat gepleegd werd in het kader van de openbare ordehandhaving.

De gegevens bedoeld in deze paragraaf omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale politionele samenwerking in strafzaken.

§ 2. De lijst met de fenomenen bedoeld in § 1, 2° en de groeperingen bedoeld in § 1, 3°, wordt minstens jaarlijks uitgewerkt door de minister van Binnenlandse Zaken, op basis van een gezamenlijk voorstel van de federale politie, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 3. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 1° en 2°, zijn :

1° de gegevens met betrekking tot de verdachten van een strafbaar feit en de veroordeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de daders en verdachten van een door de politie vastgestelde administratief gesanctioneerde inbreuk;

3° de gegevens met betrekking tot de personen die op verdachte wijze overleden zijn;

4° de gegevens met betrekking tot de vermiste personen;

5° de gegevens met betrekking tot de ontsnapte personen of de personen die gepoogd hebben te ontsnappen;

6° de gegevens met betrekking tot de strafuitvoering en de strafuitvoeringsmodaliteiten;

7° de gegevens met betrekking tot de getuigen van een strafbaar feit;

8° de gegevens met betrekking tot de personen bedoeld in artikel 102, 1° tot 3°, van het

Wetboek van strafvordering;

9° de gegevens met betrekking tot de slachtoffers van een strafbaar feit.

§ 4. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2°, zijn bovendien :

1° de gegevens met betrekking tot de personen die zich burgerlijke partij hebben gesteld of de benadeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke personen van een strafbaar feit.

§ 5. De in §§ 3 en 4 bedoelde gegevens omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale gerechtelijke en politionele samenwerking in strafzaken.

§ 6. Wanneer de politie ambtshalve, door de betrokken persoon of zijn advocaat, bij toepassing van artikel 646 van het Wetboek van strafvordering of op enige andere wijze, kennis heeft van het feit dat de gegevens niet langer beantwoorden aan de voorwaarden om verwerkt te worden in het kader van de §§ 1, 3 of 4, worden deze gegevens bijgewerkt."

GRIEVEN

Bestreden wet staat op gespannen voet met de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) welke bepaalt dat het compileren, bewaren, gebruiken en meedelen van persoonsgegevens door de staat, bijvoorbeeld in politiebestanden, raakt aan het recht op privacy van eenieder, zoals gewaarborgd door artikel 8, § 1, van het EVRM. Inmengingen op artikel 8 kunnen enkel wanneer deze bij wet zijn voorzien, ze een wettig doel dienen en ze daarenboven in een democratische samenleving noodzakelijk zijn om de doelstellingen ervan te verwezenlijken.

1° onderdeel:

Toepassing op gegevens van bestuurlijke politie

Artikel 12 van bestreden wet, dat een artikel 44/5 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, vermeldt de categorieën van personen waarvan de persoonsgegevens voor doeleinden van bestuurlijke politie (en gerechtelijke politie) moeten worden verwerkt in de ANG. Artikel 12 (artikel 44/5. §1, 2°) bepaalt evenwel erg ruim:

"het geheel van problemen die de openbare orde verstoren en die gepaste maatregelen van bestuurlijke politie vereisen."

Wat onder fenomeen van bestuurlijke politie moet worden verstaan, wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting⁵ die vermeldt:

"De lijst van de fenomenen van bestuurlijke politie is evolutief. Zij kan onder meer radicale (bijvoorbeeld extreem- rechtse, extreem-linkse of religieus geïnspireerde) bewegingen hergroeperen. Zij kan ook fenomenen bevatten zoals de hulp aan "mensen zonder papieren" omdat zij uitlopen op verstoringen van de openbare orde (betogingen voor gesloten centra, etc.). Hetzelfde geldt voor de risicobezoekers van recreatieparken of nog de systematische intimidaties aan de uitgang van discotheken, etc. De doelstelling is niet op inlichtingen gericht, noch betreft ze een onderzoeksdoelstelling, maar betreft ze strikt een doelstelling van beheer van de openbare orde. Het gaat er bijvoorbeeld om de gemeentelijke bestuurlijke overheid te kunnen inlichten zodat zij de gepaste maatregelen kan nemen.

Deze fenomenen zullen jaarlijks hernomen worden op een door de minister van Binnenlandse Zaken opgestelde lijst op basis van een gezamenlijk voorstel van de federale politie, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (zie § 2)".

Wat voor evenementen en groeperingen heeft men op het oog op het niveau van de bestuurlijke politie? De lijst van fenomenen waarvan sprake is niet publiek toegankelijk zodat ontrecte

vermeldingen hierop niet kunnen worden betwist. Het gebrek aan openbaarheid voedt het risico op misbruiken.

De fenomenen van bestuurlijke politie waarvoor de data kunnen bewaard en opgevraagd, moeten in de wet zelf worden opgenomen.

De memorie van toelichting⁶ verduidelijkt de inwinning van gegevens van de bestuurlijke politie:

“de ingewonnen gegevens moeten dienen voor een risicoanalyse zodat de passende maatregelen kunnen genomen worden volgens de principes van het genegotieerd beheer van de publieke ruimte. Het gaat er voor de overheden om de gepaste bescherming van personen en goederen en het optimaal beheer van de gebeurtenissen te waarborgen. De overheden moeten dan ook de risico's kennen op het gebied van openbare orde teneinde in een versterking van de manschappen te voorzien wanneer groeperingen die gewoonlijk gewelddadig zijn, aanwezig zullen zijn op een betoging.”

Bestreden wet vermeldt niet om welke informatie het precies gaat. Ook over de kwaliteit van de informatie verschaft bestreden wet geen duidelijkheid.

Het legaliteitsbeginsel houdt in dat een persoon alleen gehouden kan worden aan wetsbepalingen die al bestonden op het moment dat die persoon datgene doet waarop die wet betrekking heeft. In bestreden wet kan niet worden teruggevonden om welke persoonsgegevens het gaat, met als gevolg dat burgers niet weten wat zij kunnen verwachten.

Betreden wet schendt niet alleen het legaliteitsbeginsel maar is ook in strijd met de Belgische privacywet die zijn oorsprong vindt in artikel 8 EVRM. De lijn die getrokken is met artikel 8 EVRM, is te vinden in het arrest *Rotaru v. Roemenië*⁷. Het EHRM bepaalde dat de wet van Roemenië (Het RIS), die de veiligheidsdiensten de bevoegdheid geeft om informatie en persoonsgegevens te verwerken, in strijd is met artikel 8 EVRM. Het bewaren en verwerken van informatie was niet volgens de wet. De wetsbepalingen in het RIS waren niet duidelijk en transparant genoeg om burgers kennis te geven over welke informatie door de veiligheidsdiensten verwerkt mag worden. Het feit dat de toepasselijke Roemeense wetgeving niet voorzorg in regels met betrekking tot het soort van informatie die door de veiligheidsdiensten verzameld en opgeslagen mocht worden en andere belangrijke criteria die niet in de wet zijn opgenomen, werd door het Hof in strijd met het vereiste voorzienbaarheids criterium bevonden.

De regelgeving op dit terrein is ook terug te vinden in het arrest *Aman v. Zwitserland*⁸, waarin het EHRM bepaalde dat een wet de voorwaarden moet voorzien voor het verwerken van informatie en aangeven welke informatie wordt opgeslagen en welke informatie niet.

Beide arresten bevestigen tevens dat het EHRM bereid is een ruime definitie te geven aan het begrip 'private' persoonsgegevens en daarmee aan de bescherming van het privéleven van artikel 8 EVRM een ruim toepassingsgebied toekent.

Bij de beoordeling van wat kan en mag verwerkt worden, moet steeds artikel 4 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens gerespecteerd worden: enkel pertinente en niet overmatige gegevens. Wanneer een doelstelling toelaat gegevens behorende tot zo'n domein te verwerken, geeft dit geen vrijgeleide tot verwerking van alle gegevens behorende tot dat domein (Is België klaar met zijn politie-privacywetgeving?, Bart De Schutter en Paul De Hert, *Vigilis - Tijdschrift voor politierecht*, 1995, nr. 3, p. 1-12). Dit vloeit voort uit het proportionaliteitsbeginsel, dat ook de politie bindt. Hieruit volgt dat de beoogde doelstellingen precies moeten worden geformuleerd, liefst met extra indicaties over de te

---

6

St. Kamer Doc 53 3105/001.

7

EHRM, *Rotaru v. Roemenië*, 4 mei 2000.

8

EHRM, *Aman v. Zwitserland*, 16 februari 2000.

verwerken categorieën van gegevens. Dit moet controle mogelijk maken. Hieruit volgt dat het verzamelen en registreren van “zachte” informatie in beginsel strijdig is met de bepalingen uit de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De Hert merkt hierover op dat “voor elke databank wel een goede reden kan verzonnen worden, maar daarom is zo’n databank nog niet ‘noodzakelijk in een democratische samenleving’”(Handboek politiediensten).

Proactief kan de politie wel gegevens inzamelen zolang deze beantwoorden aan de finaliteit van bestuurlijke politie, maar die is natuurlijk heel ruim. Een groot probleem stelt zich op het vlak van het gebruik van sociale media door politie. Wanneer zij van achter een computer gegevens gaan verzamelen van sociale media of bijvoorbeeld Google Street View en ook deze gegevens gaan opslaan in de ANG. Hierover bestaat geen wettelijke bepaling.

Het inwinnen van persoonsgegevens voor politiedoeleinden dient, aldus de Europese aanbeveling⁹, te worden beperkt tot die gegevens welke nodig zijn voor het afwenden van een concreet gevaar of het bestrijden van een specifiek misdrijf. Dit principe wordt omschreven als het doelbindingsprincipe. Het willekeurig, pro-actief opsporen (waarvan sprake in artikel 12) waarbij overmatig veel gegevens worden gestockeerd, kan op basis van het doelbindingsprincipe worden tegengehouden.

2° onderdeel:

Overmatige verwerkingscriteria

Verzoekers verwijzen naar het arrest van 9 november 2010, inzake *Volker und Markus Schecke & Hartmut Eifert t. Land Hessen*¹⁰, van het Europees Hof van Justitie met betrekking tot de noodzakelijkheidstoets (en evenredigheidstoets) inzake de inmenging in het recht op privacy:

74. Volgens vaste rechtspraak vereist het evenredigheids criterium, dat deel uitmaakt van de algemene rechtsbeginselen van de Unie, dat de middelen waarmee een handeling van de Unie de nagestreefde doelstelling beoogt te bereiken, passend zijn en niet verder gaan dan daarvoor noodzakelijk is (arrest van 8 juni 2010, Vodafone e.a., C-58/08).

86. Uit het voorgaande blijkt dat de instellingen geen evenwichtige afweging lijken te hebben gemaakt tussen, enerzijds, de doelstellingen van artikel 44 bis van verordening nr. 1290/2005 en van verordening nr. 259/2008 en, anderzijds, de door de artikelen 7 en 8 van het Handvest aan natuurlijke personen toegekende rechten. Gelet op het feit dat de uitzonderingen op en beperkingen van de bescherming van persoonsgegevens binnen de grenzen van het strikt noodzakelijke moeten blijven (arrest Satakunnan Markkinapörssi en Satamedia, reeds aangehaald, punt 56) en dat maatregelen denkbaar zijn die voor natuurlijke personen een minder ingrijpende aantasting van voormeld fundamenteel recht meebrengen en tegelijkertijd doeltreffend bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de betrokken Unieregelgeving, moet worden vastgesteld dat de Raad en de Commissie, door voor te schrijven dat de namen van alle natuurlijke personen die steun ontvangen uit het ELGF en het ELFPO alsook de precieze door hen ontvangen bedragen moeten worden bekendgemaakt, de door het evenredigheidsbeginsel gestelde grenzen hebben overschreden.’

Verzoekers verwijzen naar het in deze materie belangrijke arrest van het EHRM van 4 december 2008 nrs. 30562/04 en 30566/04 inzake *S. and Marper t. Verenigd Koninkrijk*, (Idem, EHRM, 25 maart 1983, nr. 5947/72, inzake *Silver t. Verenigd Koninkrijk*, § 97; EHRM, *Malone t. Verenigd Koninkrijk*, (1984), Publications A82, § 84; EHRM, *Valenzuela Contreras t. Spanje*, (1998), Decisions and Reports 1998-

9

Aanbeveling R (87) 15 van het comité van ministers van de Raad van Europa van 17 september 1987 tot regeling van het gebruik van persoonsgegevens op politiegebied.

10

EHRM, *Volker und Markus Schecke & Hartmut Eifert t. Land Hessen*, C-92/09 & C-93/9, 9 november 2010.

V, § 47; EHRM, P.G. and J.H. t. Verenigd Koninkrijk, (2001), Decisions and Reports, 2001-IX, § 42; EHRM, Sunday Times t. Verenigd Koninkrijk (1979), Publications A30, §§ 49, 62, 65, 67;), waarin bevestigd wordt dat het begrip 'noodzakelijk in een democratische samenleving' moet beantwoorden aan een 'pressing social need' (vrij vertaald: dringende maatschappelijke behoefte), en in het bijzonder dat het proportioneel moet zijn in verhouding tot het legitieme doel en dat de redenen opgegeven door de nationale overheden 'relevant en voldoende' moeten zijn. (overweging 101).

Het arrest *S. and Marper t. Verenigd Koninkrijk* stelt als besluit (overweging 125) dat:

'the blanket and indiscriminate nature of the powers of retention of the fingerprints, cellular samples and DNA profiles of persons suspected but not convicted of offences, ... fails to strike a faire balance between the competing public and private intrests and that the respondent State has overstepped any acceptable margin of appreciation in this regard.'

(vrije vertaling: "dat 'het blanco karakter en de willekeurige aard van de mogelijkheden tot het bijhouden van vingerafdrukken, speekselstalen en DNA profielen van verdachte maar niet veroordeelde personen, ..., niet in overeenstemming is met de eerlijke balansstoets tussen de in het geding zijnde publieke en private belangen en dat de Staat op dit punt elke aanvaardbare grens van beoordeling heeft overschreden.'")

In casu gaat het om de bewaring van (dikwijls gevoelige) communicatiegegevens van diverse groepen personen, niet allen veroordeeld of verdacht, en dit zonder voldoende duidelijk onderscheid tussen deze personen.

Minstens wordt in bestreden wet en in de memorie niet 'voldoende precies, duidelijk en in nauwkeurige bewoordingen' bepaald in welke hypothesen de inmenging in het privé-leven wordt voorzien. De in artikel 12 vermelde registratiecriteria voor persoonsgegevens voor doeleinden van bestuurlijke en gerechtelijke politie zijn dermate ruim dat eenieder er kan onder vallen. De bepaling in de tekst dat het o.a. gaat om "personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie", bevestigt ten overvloede het gebrek aan precisie en het gebrek aan verantwoording vanuit de noodzaak in een democratische samenleving.

De aard en de omvang van de bewaarde gegevens schenden het recht op privacy.

Het is niet voldoende aangetoond dat artikel 12 van bestreden wet beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte, zodat het artikel gedeeltelijk vernietigd dient te worden.

Subonderdeel:

<p><i>Registratiecriteria zijn niet duidelijk afgebakend: "verdachte", "iedereen die betrokken is bij", "slachtoffer". Dit is vaag en disproportioneel. De registratiecriteria beantwoorden niet aan het principe van legaliteit, en zijn alleszins niet evenredig.</i></p>

Artikel 12 van bestreden wet maakt gewag van vage, onduidelijke registratiecriteria die zodoende de vereisten van voldoende precisie en voorzienbaarheid van de wettekst in het gedrang brengen. Meer specifiek wordt gesteld dat het begrip 'verdachte', of 'iedereen die betrokken is bij fenomenen van bestuurlijke politie' niet beantwoordt aan het principe van legaliteit, alleszins niet aan het principe van de evenredigheid.

Bovenstaande vage begrippen hebben tot gevolg dat eenieder – getuigen, omstanders, slachtoffers,... - het voorwerp kunnen vormen van niet enkel de bewaring maar ook het exploiteren van de bewaarde persoonsgegevens. De legaliteit vereist dat precies wordt aangeduid voor welk soort fenomenen een dergelijke verregaande inmenging in de privacy gerechtvaardigd is. Ook de memorie van toelichting verduidelijkt dit niet.

Het door artikel 12 van bestreden wet ingevoerde artikel 44/5, § 1 bepaalt dat de gegevens met betrekking tot de personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie, als persoonlijke gegevens moeten worden beschouwd die in gegevensbanken voor de bestuurlijke politie worden verwerkt. Zelfs als men geen strafrechtelijke overtredingen volstaat, volstaat het blijkbaar "betrokken" te zijn om in de ANG te staan.

Bestreden wet maakt zodoende mogelijk dat elke militant kan worden geregistreerd. Zodra men deelneemt aan, of in de buurt is van, om het even welke protestbeweging waarbij, zonder dat de veiligheid van de Staat in het gedrang komt, een politie-interventie nodig is (al was het enkel om straten te blokkeren, het verkeer tegen te houden of de betogers te begeleiden ...), bestaat de kans dat er een fiche wordt opgemaakt. Hier rijst een evenredigheidsprobleem.

In het 3° van hetzelfde artikel, mogen leden van nationale of internationale groeperingen die de openbare orde zou kunnen verstoren, worden geregistreerd. Met deze woorden "zou kunnen" kan men dus een groep personen registreren die de veiligheid totaal niet in het gedrang brengen. Deze maatregel kan dus ook betrekking hebben op vreedzame protestacties of betogingen vatten.

Het gebruik van de term "verdachte" is problematisch in het kader van bestuurlijke politie. In het kader van bestuurlijke politie kan je niet "verdacht" zijn; vanaf dat je verdacht bent, bevinden we ons in het kader van de gerechtelijke politie. In het kader van het persoonsgegevensbeschermingsrecht krijgt de term een veel ruimere dimensie, dan enkel in het kader van gerechtelijke politie.

Verder bepaalt § 3, 1° van datzelfde artikel de verwerking van "de gegevens met betrekking tot verdachten van een strafbaar feit en de veroordeelde personen." Het is niet duidelijk wat onder het begrip "verdachte" moet worden verstaan. Vanaf welk ogenblik is iemand verdacht? En wie bepaalt dit?

De gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 onderscheidt vijf registratiecriteria, nl. 1) bekentenis, 2) op heterdaad betrapt, 3) materiële bewijzen, 4) onderzoekselementen, 5) onafhankelijke convergerende getuigenissen. Bestreden wet vermeldt dergelijke criteria niet, waardoor een onaanvaardbare onduidelijkheid bestaat over de voorwaarden om verdachten van een strafbaar feit in de ANG te registreren. Dit komt de voorzienbaarheid van de overheidsinmenging in de persoonlijke levenssfeer niet ten goede¹¹.

De Privacycommissie heeft over het begrip "verdachte" ook verduidelijking gevraagd in haar advies (St. Kamer 53-3105/1, p. 196) maar deze verduidelijking is niet in bestreden wet of in de memorie van toelichting opgenomen.

De Privacycommissie stelde voor om voor het begrip "verdacht" te verwijzen naar de betekenis die aan dit woord werd gegeven in het Wetboek van Strafvordering of in de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis. Het Wetboek van Strafvordering spreekt van de persoon aangaande wie misdrijven ten laste kunnen worden gelegd (artikel 47bis, §2, 1ste lid) terwijl de wet betreffende de voorlopige hechtenis spreekt van "een/elke persoon tegen wie ernstige aanwijzingen van schuld aan een misdaad of een wanbedrijf bestaan" (artikelen 2 en 3).

Rekening houdend met de intensiteit van de inmenging in de persoonlijke levenssfeer, had bestreden wet een duidelijke omschrijving moeten geven van de criteria die de opslag van persoonsgegevens in de algemene nationale gegevensbank zouden rechtvaardigen. Het moet gaan om een grotere graad van precisering dan enkel de begrippen "verdachte", "iedereen die betrokken is bij", "fenomenen van bestuurlijke politie".

Dergelijk vaag omschreven registratiecriteria schenden de legaliteitsverplichting en bijgevolg dient artikel 12 gedeeltelijk vernietigd te worden.

Subonderdeel:

Voor het verwerken van gevoelige persoonsgegevens (ras, politieke of religieuze voorkeur, medische conditie) geldt in de privacywet een specifieke beschermingsprocedure. Dit onderscheid is in de bestreden wet niet voorzien. Er is toegang tot alle gegevens, ook de gevoelige. Dit schendt het gelijkheidsbeginsel.

De regelgeving inzake de verwerking van bepaalde delicate gegevens is niet correct.

Bestreden wet volstaat met het regelen van de verwerking van “persoonsgegevens” in de ruime zin en staat het verwerken en soms heel lang bewaren van die gegevens door de politie toe zonder een onderscheid te maken tussen de verschillende soorten gegevens. Er is bijvoorbeeld geen specifieke regeling voor vingerafdrukken of foto's, die onder dezelfde regels vallen als de verwerking van een naam, een adres of een telefoonnummer, terwijl die gegevens veel deliquer zijn. Bestreden wet voorziet weliswaar in de mogelijkheid om bijzondere databanken tot stand te brengen die dergelijke gegevens kunnen bevatten, zoals benadrukt wordt in de memorie van toelichting, maar niets sluit uit dat ze ook worden opgenomen in de ANG.

Ook het rechtstreeks of onrechtstreeks registreren van gevoelige gegevens zoals politieke overtuiging, ras, godsdienst, medische gegevens of seksuele geaardheid wordt door bestreden wet niet specifiek uitgesloten. Voor het verwerken van gevoelige persoonsgegevens voorziet de privacywet een specifieke beschermingsprocedure. Dit onderscheid is in de ANG niet voorzien. Er is toegang tot alle gegevens, ook de gevoelige. Dit schendt het gelijkheidsbeginsel. Dit verschil in behandeling vindt geen verantwoording in haar doel.

Artikel 8 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens bepaalt een principiële verbod voor de verwerking van bepaalde categorieën van gevoelige gegevens, o.a. gerechtelijke gegevens. Bijzondere rechtvaardigingsgronden kunnen worden gevonden in artikel 8, § 2, a van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens welke bepaalt dat gerechtelijke persoonsgegevens verwerkt kunnen worden onder toezicht van openbare overheden voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun taken. Een belangrijk verschil ten aanzien van de verwerking van de andere categorieën gevoelige gegevens is dat van het verwerkingsverbod niet kan afgeweken worden door de individuele toestemming van de betrokkene. Er moet steeds een wettelijke grondslag voor de verwerking van gerechtelijke gegevens voorhanden zijn. Zo bepaalt artikel 44/1 Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt dat politiediensten informatie kunnen verwerken die een concreet belang vertonen voor hun opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie.¹² Het bewijs hiervoor moet steeds door een wet geleverd worden, b.v. Databankwet. In het kader van bestuurlijke politie is dat bewijs bijna altijd onmogelijk te leveren.

Dit gebrek aan nauwkeurige reglementering inzake delicate gegevens lijkt strijdig met de vereisten van voorzienbaarheid van de wet die het Europees Hof voor de Rechten van de Mens oplegt.

*

Het doorzenden van gegevens en informatie met welk middel dan ook is in strijd met de bepalingen van de privacywet.

Artikel 27 van bestreden wet, dat artikel 44/11 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt:

“Onder ‘mededeling van gegevens en informatie’ wordt verstaan het doorzenden met welke middel dan ook van persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/1 [...]”

Het omgaan met de verzamelde gegevens moet voorzichtig en vertrouwelijk plaatsvinden. Volgens de richtlijnen van de Privacycommissie moeten gegevens worden beschermd tegen ongezonde interne of externe nieuwsgierigheid. Wanneer politieambtenaren persoonsgegevens telefonisch of mondeling doorzenden, kunnen personeelsleden die geen toegang hebben tot de gegevensbanken kennis krijgen van de doorgezonden informatie. Het gevolg van doorzenden met welke middel dan ook is dat gevoelige informatie kan lekken. Onder artikel 27 van bestreden wet kunnen politie ambtenaren zich niet houden aan de richtlijnen bestemd voor het omgaan met gevoelige informatie.

12

Sorry we zijn gesloten, Bestuurlijke aanpak van criminaliteit door informatie-uitwisseling, Ronny Saelens, Paul De Hert en Els Enhus, Onderzoek naar de juridische hinderpalen bij de informatiestromen tussen de politie, gerecht en de lokale overheid in het kader van de bestuurlijke aanpak van criminaliteit. Onderzoek in opdracht van de FOD Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Veiligheid en Preventie, 2012, Politeia, Brussel, 315 p.

Tweede middel – met betrekking tot de controleorgaan en controlebevoegdheden voorzien door de bestreden wet

2. GESCHONDEN REFERENTIENORMEN

- artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM);
- Artikel 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- Artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten goedgekeurd bij wet van 15 mei 1981;
- artikelen 10, 11, 22, 22bis, 191 van de Gecoördineerde Grondwet;
- Het gelijkheidsbeginsel het legaliteitsbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel;

AANGEVOCHTEN BESCHIKKING VAN DE BESTREDEN WET

Artikel 41-42 van bestreden wet dat artikel 36ter in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens invoegt

GRIEVEN

1^e onderdeel:

Het controleorgaan is niet onafhankelijk. Er kunnen mensen van de politie zelf in zetelen (aantal is onbeperkt). Er is geen finale rechterlijke controle. Het controleorgaan zou moeten samengesteld zijn uit onafhankelijke externen. De wet voorziet geen afdoend juridictioneel toezicht tegen willekeurige aantasting door de overheid.

Wat de opslag en vernietiging van de data betreft, is door bestreden wet een ontoereikend controlemechanisme ingesteld. Enkel wat de toegang tot de gegevens betreft, voorziet de wet dat dit gebeurt door leden van de het Controleorgaan.

Opdat een wet in overeenstemming zou worden bevonden met artikel 8 EVRM moet de wet, waarvan sprake in voormeld artikel, waarborgen bieden tegen willekeurige aantastingen door de overheid van het recht op eerbiediging van het privéleven, namelijk door de beoordelingsbevoegdheid van de betrokken overheden op voldoende duidelijke wijze af te bakenen, enerzijds, en door in een effectief juridictioneel toezicht te voorzien, anderzijds (zie, onder andere, EHRM, 4 mei 2000, *Rotaru t. Roemenië*, § 55; 6 juni 2006, *Segerstedt-Wiberg t. Zweden*, § 76; 4 juli 2006, *Lupsa t. Roemenië*, § 34).

Artikel 42 van bestreden wet voert een artikel 36ter/1 in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens welk bepaalt in § 1 dat:

“Het Controleorgaan wordt voorgezeten door een door de Kamer van volksvertegenwoordigers benoemde magistraat van de hoven en rechtbanken. Het Controleorgaan is bovendien samengesteld uit een lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, een of meerdere leden van de lokale politie en van de federale politie en een of meerdere experts. Het aantal experts mag niet hoger zijn dan het aantal leden van de politiediensten. De leden van het Controleorgaan worden op grond van hun kennis inzake het beheer van politionele informatie, door de Kamer van volksvertegenwoordigers voor een termijn van 6 jaar, eenmaal hernieuwbaar, aangesteld. Na afloop van deze termijn, blijven de leden hun functie uitoefenen tot de eedaflegging van hun opvolger.”

Uit bovenstaande paragraaf blijkt dat de onafhankelijkheid van het controleorgaan niet is gewaarborgd door bestreden wet. Gelet op de omvang van de inmenging in de persoonlijke levenssfeer van de burgers, krijgt het controleorgaan een kapitale rol te spelen. Bestreden wet waarborgt de onafhankelijkheid van dat orgaan niet, meer bepaald wat de samenstelling ervan betreft.

Bestreden wet stelt niet duidelijk dat een aantal van de functies van expert voorbehouden moeten zijn voor mensen uit het middenveld (balie, academisch milieu, NGO's, enz ...). Het controleorgaan beschikt zodoende niet over de pluraliteit en onafhankelijkheid die een controleorgaan van deze omvang, in een democratie, met een uiterst belangrijke rol, eigenlijk hoort te hebben. Taalpariteit zou bovendien passend zijn. Het geslacht van de voorzitter wordt niet in aanmerking genomen en ook genderpariteit zou wenselijk zijn.

Bestreden wet laat na de onafhankelijkheidsregels te bepalen, alsook de minimumwaarborgen inzake opleiding die de onafhankelijkheid van de consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer moeten garanderen. Het nieuw ingevoerde artikel 44/3 (artikel 9 bestreden wet) bepaalt enkel in § 1, laatste alinea dat de Koning de nadere regels kan bepalen volgens dewelke de consulent zijn opdrachten uitvoert. (eigen onderlijning)

Dat het aantal experts in het controleorgaan niet hoger mag zijn dan het aantal politiemensen, waarborgt de onafhankelijkheid van het orgaan geenenzins. De "onafhankelijke" experts zijn bij stemmingen systematisch in de minderheid ten opzichte van de leden van de ordediensten. Het is echter evident dat een orgaan dat moet controleren hoe de politie persoonsgegevens beheert, niet onafhankelijk kan functioneren wanneer het samengesteld is uit een meerderheid van leden van de politie. Om een echte onafhankelijkheid te waarborgen moet het aantal experts hoger zijn dan het aantal leden van de politiediensten.

Bovendien worden de leden van het controleorgaan benoemd op basis van hun kennis inzake het beheer van politionele informatie in plaats van hun kennis van bescherming van de fundamentele rechten en in het bijzonder de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Hierdoor worden vooral mensen uit de repressieve sector aangespoord tot dergelijke functies toe te treden.

Artikel 41 van bestreden voegt artikel 36ter toe aan de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en bepaalt in §2:

"Dit orgaan is voor de uitoefening van zijn opdrachten onafhankelijk van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het deelt het secretariaat met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer."

Voorzitter van de Privacycommissie, de heer Willem Debeuckelare, uitte in de commissie zijn bedenkingen bij de onafhankelijkheid van het door bestreden wet in het leven geroepen controleorgaan:

"Het is toch wel merkwaardig dat een subcommissie, die men laat ressorteren onder de Privacycommissie, volkomen onafhankelijk zou moeten zijn van de Privacycommissie. Waarom laat men dat orgaan dan onder de Privacycommissie ressorteren?" [...] [...] volgens de richtlijn 95/46 van de Europese Unie moet in elk land een onafhankelijke privacycommissie zijn. Volgens de richtlijn moet die instelling de mogelijkheid hebben zich uit te spreken over elke vorm van gegevensverwerking, ook de politionele, wanneer het land er voor kiest dat de politionele of justitiële databanken onder het toezicht van de Commissie vallen. In de wet van 1992 heeft men ervoor gekozen om het toezicht op de dataverwerking door justitie- en politiediensten ook toe te vertrouwen aan de CBPL met een specifiek systeem als omschreven in artikel 13 van de Privacy-wet. Als we willen in lijn blijven met wat in de wet van 1992 is voorzien moet dus vooralsnog een evocatierecht of een vorm van beroep voor de Privacy-commissie voorzien worden.

Een amendement dat ertoe strekte de consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werkelijk onafhankelijk te maken en een evenwicht in het controleorgaan tot stand te brengen (St. Senaat, nr. 5-2366/2), werd in de Senaat verworpen.

Het amendement bepaalde dat de consulent benoemd wordt door het controleorgaan van het politioneel informatiebeheer dat binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is opgericht, en dat hij onder het gezag van dat controleorgaan staat. Het amendement bepaalde eveneens dat de consulent een juridische opleiding in het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer moet volgen.

De artikelen 41 en 42 van bestreden wet voldoen niet aan de wettigheidsvereiste voor wat betreft de noodzaak om een voldoende (onafhankelijk) jurisdictioneel toezicht te voorzien als waarborg tegen willekeur.

*

De verantwoordelijkheid voor de verwerking wordt volledig bij de aanbieder van het netwerk of van de dienst voor elektronische communicatie gelegd. Het invoeren bij KB van technische en administratieve maatregelen zoals voorzien in artikel 126 § 5 is een technische maatregel maar is geen toezichtmaatregel, laat staan een juridische of extern toezicht. Bovendien zijn slechts de minderheid van de leden van dit controleorgaan externe toezichters, de meerderheid van de leden zijn politiemensen, wat de onafhankelijkheid van het orgaan in het gedrang brengt.

2° onderdeel:

Burgers hebben geen inzage in de databank en dus ook geen mogelijkheid om foutieve informatie te wissen. Er is dus geen individueel vorderingsrecht, zoals voorzien in artikel 8 e.v. van de Privacywet. Dit is strijdig met het gelijkheidsbeginsel, want burgers hebben wel toegang tot de Schengen- databank + buitenlanders hebben wel een individueel vorderingsrecht.

Iedere burger heeft het recht om de gegevens die de politie over hem bijhoudt in de ANG in te kijken, te verbeteren of te schrappen. De Privacywet hanteert daarbij echter het principe van 'onrechtstreekse toegang'. Dit betekent dat burgers hun recht alleen kunnen laten gelden door een tussenpersoon. Om hun gegevens in de ANG te controleren, kunnen ze zich alleen richten tot de Privacycommissie. Het is de Privacycommissie die de nodige stappen zet om gegevens aan te passen.

In het kader van de Europese regelgeving is de beperkte toegang tot de databank in strijd met artikel 12 Richtlijn 95/46/EG hetwelk vereist dat de lidstaten elke betrokkene een recht op toegang waarborgt:

"De lidstaten waarborgen elke betrokkene het recht van de voor de verwerking verantwoordelijke te verkrijgen:

a) vrijelijk en zonder beperking, met redelijke tussenpozen en zonder bovenmatige vertraging of kosten:

- uitsluitel omtrent het al dan niet bestaan van verwerkingen van hem betreffende gegevens, alsmede ten minste informatie over de doeleinden van deze verwerkingen, de categorieën gegevens waarop deze verwerkingen betrekking hebben en de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie de gegevens worden verstrekt;

- verstrekking, in begrijpelijke vorm, van de gegevens die zijn verwerkt, alsmede de beschikbare informatie over de oorsprong van de gegevens;

- mededeling van de logica die ten grondslag ligt aan de automatische verwerking van hem betreffende gegevens, in elk geval als het gaat om de geautomatiseerde besluiten als bedoeld in artikel 15, lid 1;

b) naar gelang van het geval, de rectificatie, de uitwissing of de afscherming van de gegevens waarvan de verwerking niet overeenstemt met de bepalingen van deze richtlijn, met name op grond van het onvolledige of onjuiste karakter van de gegevens;

c) kennisgeving aan derden aan wie de gegevens zijn verstrekt, van elke rectificatie, uitwissing of afscherming, uitgevoerd overeenkomstig punt b), tenzij zulks onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite kost".

In de zaak C-486/12, van 12 december 2013 heeft het Europees Hof van Justitie een prejudiciële beslissing genomen over de interpretatie van artikel 12 Richtlijn 95/46/EG. Het Hof interpreteerde artikel 12 als volgt:

"Volgens deze bepaling verlenen de lidstaten elke betrokkene een recht op toegang tot de hem betreffende persoonsgegevens en tot de informatie over de ontvangers en de categorieën ontvangers van die gegevens en op mededeling van de logica die ten grondslag ligt aan de automatische verwerking van die gegevens. [...] moet die bepaling in die zin worden uitgelegd dat de lidstaten gehouden zijn te waarborgen dat dit recht van toegang vrijelijk, zonder bovenmatige vertraging en zonder bovenmatige kosten kan worden uitgeoefend."

Het Europees Hof van Justitie wijst op het belang van rechtstreekse toegang tot informatie. De toegang moet vrijelijk en zonder bovenmatige vertraging plaatsvinden. Het principe van

onrechtstreekse toegang tot de databank via de Privacycommissie zorgt voor bovenmatige vertraging op het inzageverzoek. Bovendien bepaalt de Privacycommissie welke gegevens gewijzigd of aangepast kunnen worden. Burgers hebben weinig tot geen inspraak in hun eigen persoonsgegevens.

Rechtspraak van het EHRM stelt dat het beperkt inzage-recht van burgers door de beugel kan, op voorwaarde dat er voldoende tussentijdse controlemechanismen voorhanden zijn (doorgaans door magistraten). EHRM 29 juni 2006, Weber en Saravia t. Duitsland (tussentijdse) onafhankelijke controlemechanismen als compensatie van algemene informatieverwerking (via grootschalige telecomtap). Zie ook EHRM 1 juli 2008, Liberty e.a. t. VK, waarin Weber en andere zaken aan de orde komen en het Hof ook algemene principes aanhaalt.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens stelt zwaardere eisen wanneer het gaat om geheime monitoring van de burger. In België zijn die onafhankelijke controlemechanismen niet voorzien, behalve door de Privacycommissie. De overige controle is in België in handen van de politie zelf.

In een recent arrest van 27 maart 2014¹³ oordeelde Uw Hof aangaande de toegang tot de verwerkte persoonsgegevens:

“B.7.3. De weigering om de bij de wet van 8 december 1992 gewaarborgde rechten uit te oefenen, kan gelden voor alle door de belastingadministratie verwerkte persoonsgegevens met betrekking tot een belastingplichtige, met inbegrip van de gegevens die losstaan van het doel van het onderzoek of van de controle die de weigering van toegang tot die gegevens verantwoordt. Hieruit vloeit voort dat de bestreden bepaling ertoe kan leiden de bij de wet van 8 december 1992 gewaarborgde rechten verder te beperken dan wat strikt noodzakelijk is om het door de wetgever nagestreefde doel, waaraan in B.4 is herinnerd, te bereiken. In die mate schendt artikel 11 van de wet van 3 augustus 2012 het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

[...]

B.8.5. De bepaling preciseert evenwel niet hoe lang de voorbereidende werkzaamheden die de schorsing van de rechten verantwoordt, kunnen duren. Hieruit kan voortvloeien dat, wanneer die voorbereidende werkzaamheden voortduren of wanneer de belastingadministratie vervolgens geen onderzoek of controle opent, de schorsing van de rechten langer kan duren dan wat strikt noodzakelijk is. In die mate schendt artikel 11 van de wet van 3 augustus 2012 het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

Artikel 11 van de wet van 3 augustus 2012 waarbij een paragraaf 7 in artikel 3 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens wordt ingevoegd, dient te worden vernietigd, enerzijds, in zoverre het de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens toelaat de uitoefening van de bij de artikelen 9, § 2, 10 en 12 van die laatste wet gewaarborgde rechten te weigeren ten aanzien van de persoonsgegevens van de belastingplichtige die losstaan van het doel van het lopende onderzoek of de lopende controle en, anderzijds, in zoverre het niet voorziet in een beperking in de tijd van de mogelijkheid om een uitzondering te maken op de toepassing van die rechten die wordt verantwoord door het verrichten van werkzaamheden ter voorbereiding van een controle of van een onderzoek.”

Bestreden wet voldoet niet aan dit door Uw Hof geformuleerde proportionaliteitsprincipe.

Bestreden wet voorziet bovendien geen wispcedure voor betrokken burgers.

Wanneer de politie een burger registreert voor een feit waarvoor hij vervolgens wordt vrijgesproken, voorziet niets in de automatische uitwissing van de gegevens in verband met dat feit. Voor dat geval zal immers door een toekomstig koninklijk besluit worden voorzien in een mededeling aan de politiediensten, die dan de nodige maatregelen moeten treffen. Maar in het geval waarin de politiediensten niet tot de dan vereiste uitwissing overgaan (omdat het desbetreffende gegeven niet meer toereikend, ter zake dienend en niet overmatig is), beschikken de burgers over geen enkel

rechtsmiddel. Het risico bestaat dus dat men bij de politie geregistreerd blijft voor een misdrijf, zelfs wanneer men door het gerecht voor dat feit werd vrijgesproken. Dat is een grote leemte. Het is strijdig met de rechtspraak van het EHRM.

In het arrest M.K. t. Frankrijk van 18 april 2013 heeft het Hof de Franse staat onder andere veroordeeld omdat :

« l'effacement, qui n'est au demeurant pas un droit, constitue une garantie « théorique et illusoire » et non « concrète et effective ».

(Vrije vertaling: "uitwissing, wat overigens geen recht is, is slechts een theoretische en illusoire garantie die niet concreet en effectief is.")

Bestreden wet voert in de Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens een artikel 36ter in (artikel 41) welk bepaalt in § 4:

"het Controleorgaan behandelt geen aanvragen bedoeld in artikel 13 maar kan door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gevat worden over ernstige of terugkerende gebreken die binnen het kader van de behandeling van deze aanvragen vastgesteld worden".

Door deze bepaling wordt de burger iedere mogelijkheid ontnomen om te verkrijgen dat ontoereikende, overmatige en niet terzake dienende gegevens verwijderd of gewijzigd worden. De ervaring leert echter dat er in de ANG veel foute gegevens staan. Het Comité P heeft de registratie van bepaalde gegevens zelfs angstaanjagend slecht genoemd. Bestreden wet voorziet niet in de mogelijkheid voor de burger om in beroep te gaan om verkeerde of foutieve informatie te laten rechtzetten. Die burger kan dus voor vele jaren in de ANG geregistreerd staan.

Het Senaatsverslag vermeldt hierover:

"Het wetsontwerp versterkt het respect voor de rechten van de burger door te waarborgen dat de door de politie in het kader van gerechtelijke onderzoeken verwerkte gegevens worden bijgewerkt en, indien nodig, worden gewist naargelang het onderzoek vordert en op grond van de beslissingen van de gerechtelijke overheden.

Onjuiste gegevens over de kwalificatie zullen voortaan door de politie zelf automatisch moeten worden rechtgezet, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de betrokkene of diens raadsman, met name op basis van een vonnis of arrest, dan wel op basis van een andere gerechtelijke beslissing. Men moet voorkomen dat iemand die onschuldig blijkt te zijn, onterecht in de ANG opgenomen blijft. De griffies en de politie zullen informatie uitwisselen om de geregistreerde gegevens permanent te kunnen afstemmen op de gerechtelijke realiteit.

Bovendien kan eenieder zijn recht tot inzage en rechtzetting uitoefenen door zich te wenden tot de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, die nagaat in welke mate de geregistreerde gegevens voldoen aan de in acht te nemen regelgeving. Als dat niet het geval is, zullen de gegevens gewijzigd of geschrapt worden. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een persoon wordt vrijgesproken in een welbepaalde zaak en het niet langer gerechtvaardigd is zijn gegevens te verwerken."

[...] Bovendien kan een update, als bedoeld in artikel 12 van bestreden wet tot gevolg hebben dat het verband met de feiten in de ANG gewist kan worden.

Wat de onrechtstreekse toegang door de Privacycommissie betreft, om de juistheid van de gegevens na te gaan stelt zich nog een bijkomend probleem: men moet eerst weten dat men in de databank is opgenomen vooraleer men de schrapping/wijziging kan vragen.

Wanneer weet je dat je in de ANG zit en dat je dus een verificatie door de Privacycommissie moet vragen?

Bovendien, wanneer de Privacycommissie vaststelt dat iemand foutief is opgenomen in de ANG, maar ze moet de burger dat niet melden, dan zal de burger die fout nooit weten en kan die daar dus geen zaak voor aanspannen bij de rechter. De individuele toegang tot de rechter wordt de burger zo dus ontnomen. Want burger zal nooit weten dat er onrechtmatigheden hebben plaatsgevonden.

Het beginsel van transparantie vereist dat personen van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, daarvan op de hoogte moeten worden gebracht; degene die de persoonsgegevens verwerkt, moet zich kenbaar maken en duidelijk aangeven waarom en waarvoor hij die persoonsgegevens wil gebruiken.

Er bestaat evenwel een uitzondering op het individueel controlerecht uit artikel 3, § 5 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, dat bepaalt dat een burger wiens persoonsgegevens verwerkt worden in het kader van een strafonderzoek het recht op toegang niet rechtstreeks kan uitoefenen. De procedure van onrechtstreekse toegang door de Privacycommissie, krachtens artikel 13 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, beperkt zich evenwel tot een loutere mededeling dat de nodige verificaties werden verricht, waarbij niet gezegd wordt of de gegevens van de verzoeker al dan niet in een strafdossier zijn opgenomen¹⁴.

De regel dat geregistreerden tot politiegegevens geen “rechtstreekse toegang” krijgen, maar een indirecte procedure moeten volgen via de Privacycommissie, strijdt met de Europese politieaanbeveling¹⁵ die vertrekt van een principieel toegangsrecht, dat door de politie evenwel kan worden ontzegd. In het kader van de Schengenovereenkomst hebben betrokkenen wel de mogelijkheid om rechtstreeks rechtzettingen te vorderen van verkeerde gegevens in het buitenland. Nu staan we dus voor de onlogische situatie dat een burger in Nederland wél en in België niet de rechtstreekse mededeling van zijn gegevens uit het Schengen Informatiesysteem kan bekomen, op basis van het toepasselijke nationale recht. (Is België klaar met zijn politie-privacywetgeving?, Bart De Schutter en Paul De Hert, *Vigilis - Tijdschrift voor politierecht*, 1995, nr. 3, p. 1-12)

Daarnaast is er ook de gemeenrechtelijke procedure, waarbij de Rechtbank van Eerste Aanleg wordt gevat om een correctie of schrapping van gegevens te bevelen. Maar men kan de burger redelijkerwijs niet vragen telkens een procedure op te starten. Er moet een eenvoudigere manier zijn die effectieve controle door burgers mogelijk maakt.

Artikel 4 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens verbiedt de verwerking van onjuiste, onvolledige, niet ter zake dienende persoonsgegevens of de verwerking van persoonsgegevens met miskennis van doeleinden. Het valt onder de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke voor de verwerking om, krachtens artikel 4, § 1, 3° van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, om de relevantie van de gegevens en hun proportionaliteit gedurende de gehele bewaartermijn te onderzoeken.

De afwijkingsmogelijkheid op het principiële toegangsrecht wordt bovendien slechts voorzien voor “de bescherming van de openbare veiligheid” (artikel 9, 2a Verdrag 108). Dat het ruime begrip “bestuurlijke politie” hier ook onder valt, is onlogisch. Het toegangsrecht is een grondrecht en wettelijke inbreuken hierop dienen steeds proportioneel en noodzakelijk te zijn. Het integraal uitzonderen van de gegevens van bestuurlijke politie van het toegangsrecht gaat hieraan voorbij. (De Hert, Het politieel gebruik van informatie en de privacywet)

Derde middel: met betrekking tot het wettigheidsbeginsel in strafzaken

3. GESCHONDEN REFERENTIENORMEN

- Artikelen 7 en 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol EVRM;
- Artikel 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- Artikel 15, 17 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten goedgekeurd bij wet van 15 mei 1981;
- Artikelen 10, 11, 12, 14, 22 van de Gecoördineerde Grondwet;

---

14 Sorry we zijn gesloten, Bestuurlijke aanpak van criminaliteit door informatie-uitwisseling, Ronny Saelens, Paul De Hert en Els Enhus, Onderzoek naar de juridische hinderpalen bij de informatiestromen tussen de politie, gerecht en de lokale overheid in het kader van de bestuurlijke aanpak van criminaliteit. Onderzoek in opdracht van de FOD Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Veiligheid en Preventie, 2012, Politeia, Brussel, 315 p

15

Aanbeveling R (87) 15 van het comité van ministers van de Raad van Europa van 17 september 1987 tot regeling van het gebruik van persoonsgegevens op politieel gebied.

- Het wettigheidsbeginsel in strafzaken en het algemeen rechtsbeginsel van rechtszekerheid en evenredigheid;

AANGEVOCHTEN BESCHIKKING VAN DE BESTREDEN WET

Artikel 6 § 2 van bestreden wet, dat artikel 44/1 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt:

“Met het oog op het uitoefenen van hun opdrachten mogen de politiediensten, volgens de door de Koning bepaalde nadere regels, na advies van de Commissie ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 6 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, verzamelen en verwerken.”

Artikel 9 § 2 van bestreden wet, dat artikel 44/3 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt:

*“Er wordt een platform gecreëerd, genaamd "platform voor de veiligheid en de bescherming van de gegevens".
Dit platform wordt belast met het waken over de gecoördineerde realisatie van het werk van de consulenten voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De samenstelling en de nadere werkingsregels van dit platform worden door de Koning bepaald.”*

Artikel 12 van bestreden wet, dat artikel 44/5 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt:

“In onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 11, wordt een artikel 44/5 ingevoegd, luidende :
"Art. 44/5. § 1. De persoonsgegevens die voor doeleinden van bestuurlijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 1° en 2°, zijn :
1° de contactgegevens van de vertegenwoordigers van verenigingen die vrijwillig door laatstgenoemden worden meegedeeld of die openbaar beschikbaar zijn, om het beheer van gebeurtenissen mogelijk te maken;
2° de gegevens met betrekking tot de personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie waaronder verstaan wordt het geheel van problemen die de openbare orde verstoren en die gepaste maatregelen van bestuurlijke politie vereisen omdat zij van dezelfde aard en terugkerend zijn, door dezelfde personen gepleegd worden of gericht zijn op dezelfde categorieën van slachtoffers of plaatsen;
3° de gegevens met betrekking tot de leden van een nationale of internationale groepering die de openbare orde zoals bedoeld in artikel 14 zou kunnen verstoren;
4° de gegevens met betrekking tot de personen die schade kunnen toebrengen aan te beschermen personen of roerende en onroerende goederen en de gegevens met betrekking tot de personen die er het doelwit van kunnen uitmaken;
5° de gegevens met betrekking tot de in de artikelen 18 tot 21 bedoelde personen;
6° de gegevens met betrekking tot de personen die geregistreerd zijn inzake gerechtelijke politie voor een strafbaar feit dat gepleegd werd in het kader van de openbare ordehandhaving.
De gegevens bedoeld in deze paragraaf omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale politionele samenwerking in strafzaken.
§ 2. De lijst met de fenomenen bedoeld in § 1, 2° en de groeperingen bedoeld in § 1, 3°, wordt minstens jaarlijks uitgewerkt door de minister van Binnenlandse Zaken, op basis van een gezamenlijk voorstel van de federale politie, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.
§ 3. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 1° en 2°, zijn :
1° de gegevens met betrekking tot de verdachten van een strafbaar feit en de veroordeelde personen;
2° de gegevens met betrekking tot de daders en verdachten van een door de politie vastgestelde administratief gesanctioneerde inbreuk;
3° de gegevens met betrekking tot de personen die op verdachte wijze overleden zijn;
4° de gegevens met betrekking tot de vermiste personen;
5° de gegevens met betrekking tot de ontsnapte personen of de personen die gepoogd hebben te ontsnappen;
6° de gegevens met betrekking tot de strafuitvoering en de strafuitvoeringsmodaliteiten;
7° de gegevens met betrekking tot de getuigen van een strafbaar feit;
8° de gegevens met betrekking tot de personen bedoeld in artikel 102, 1° tot 3°, van het

Wetboek van strafvordering;

9° de gegevens met betrekking tot de slachtoffers van een strafbaar feit.

§ 4. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2°, zijn bovendien :

1° de gegevens met betrekking tot de personen die zich burgerlijke partij hebben gesteld of de benadeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke personen van een strafbaar feit.

§ 5. De in §§ 3 en 4 bedoelde gegevens omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale gerechtelijke en politionele samenwerking in strafzaken.

§ 6. Wanneer de politie ambtshalve, door de betrokken persoon of zijn advocaat, bij toepassing van artikel 646 van het Wetboek van strafvordering of op enige andere wijze, kennis heeft van het feit dat de gegevens niet langer beantwoorden aan de voorwaarden om verwerkt te worden in het kader van de §§ 1, 3 of 4, worden deze gegevens bijgewerkt."

Artikel 28 van de bestreden wet, dat artikel 44/11/5 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt:

"§ 1. De mededeling, de rechtstreekse toegang en de rechtstreekse bevraging gebeuren onverminderd de artikelen 44/1, §§ 3 en 4 en 44/8.

§ 2. De Koning kan de algemene nadere regels bepalen met betrekking tot de veiligheidsmaatregelen en de duur van de bewaring van de gegevens en informatie die verkregen werden of waar een toegang toe verschaft werd met toepassing van deze onderafdeling"

Artikel 32, §1 van de bestreden wet luidt als volgt:

"Om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen, kunnen de persoonsgegevens en de informatie, volgens de bij richtlijnen van de minister van Binnenlandse Zaken en van Justitie, elk binnen het kader van zijn bevoegdheden, bepaalde nadere regels ook meegedeeld worden aan de volgende organen en diensten :

1° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, onverminderd artikel 14 van de organieke wet van 30 november 1998 betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;

2° de Cel voor financiële informatieverwerking;

3° de Dienst vreemdelingenzaken;

4° de onderzoeks- en opsporingsdiensten van de Algemene Administratie der douane en accijnzen.

Artikel 32, § 2 van de bestreden wet stelt:

"Na advies van het Controleorgaan kunnen [de persoonsgegevens en de informatie] eveneens meegedeeld worden aan de Belgische openbare overheden, publieke organen of instellingen of instellingen van openbaar nut die door de wet belast zijn met de toepassing van de strafwet of die wettelijke verplichtingen inzake de openbare veiligheid hebben, wanneer deze ze nodig hebben voor de uitoefening van hun wettelijke opdrachten"

Artikel 33 van de bestreden wet stipuleert:

"De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, aan welke instellingen of personen de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het vervullen van de hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie toevertrouwde opdrachten van openbaar nut die aan wetenschappelijk onderzoek verbonden zijn, kunnen meegedeeld worden. Hij bepaalt tevens de nadere regels van deze mededeling."

Artikel 34 van de bestreden wet stelt:

"Onverminderd artikel 13, § 3 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de persoonsgegevens en informatie die kunnen meegedeeld worden aan Bpost met het oog op de administratieve behandeling van de onmiddellijke inningen evenals de nadere regels van deze mededeling."

Artikel 35, §1 van de bestreden wet bepaalt:

“De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer :

1° de nadere regels van de rechtstreekse toegang tot de in de A.N.G. vervatte persoonsgegevens en informatie voor de overheden bedoeld in artikel 44/11/7 en 44/11/8 in het kader van de uitoefening van hun wettelijke opdrachten;

2° de nadere regels van de rechtstreekse bevraging van de A.N.G. voor de overheden bedoeld in artikel 44/11/9 in het kader van de uitoefening van hun wettelijke opdrachten.”

GRIEVEN

1^e onderdeel:

Registratiecriteria zijn niet duidelijk afgebakend: “verdachte”, “iedereen die betrokken is bij fenomenen van bestuurlijke politie”. Dit is vaag. Disproportioneel, want “iedereen” kan dus in de databank belanden.

Een bepaling die impact heeft op artikel 22 van de Grondwet en/of zich situeert binnen het strafrechtelijk contentieux – huidige bestreden wet situeert zich binnen het strafrecht en heeft een impact op het recht op privé-leven –, dient te beantwoorden aan strenge vereisten inzake legaliteit en het daarin vervatte beginsel van rechtszekerheid.

Zo dient de wet in voldoende nauwkeurige, duidelijke en voorspelbaarheid biedende bewoordingen geformuleerd te zijn.¹⁶

Het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel kan niet los gezien worden van de vereiste van rechtszekerheid: de wet moet voldoende voorspelbaar zijn en willekeurig overheidsoptreden voorkomen.

Een aantal bepalingen van de bestreden wet, voldoen niet aan deze vereiste van nauwkeurigheid en precisie.

Zo formuleert **artikel 12, 2° van de bestreden wet** het persoonlijk toepassingsgebied van de wet niet voldoende nauwkeurig.

Art 12, 2° van de bestreden wet stipuleert dat (o.m.) de volgende gegevens zullen verwerkt worden in de gegevensbanken:

“de gegevens met betrekking tot de personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie waaronder verstaan wordt het geheel van problemen die de openbare orde verstoren en die gepaste maatregelen van bestuurlijke politie vereisen [...]”

Deze vermelding is dermate ruim dat ze op iedere rechtsonderhorige van toepassing kan zijn.

Immers de notie “de personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie”, dekt een wel zeer ruime lading, waarvan de invulling teveel wordt overgelaten aan de (subjectieve) beoordeling van de individuele ambtenaar.

Zulks, in tegenstelling tot de het specialiteitsbeginsel, en meer algemeen het wettigheidsbeginsel. Zo dekt voormelde omschrijving bijvoorbeeld manifestanten bij een vreedzame betoging die het optreden van de bestuurlijke politie vereist. De bestreden bepaling staat er niet aan in de weg dat de persoonsgegevens van deze vreedzame manifestanten worden verzameld en verwerkt in de kwestieuze databanken. Indien immers een aantal manifestanten de orde verstoren, zullen ook de vreedzame manifestanten – dewelke deel uitmaken van dezelfde groep betogers, maar de openbare orde niet bedreigd hebben – als zijnde “betrokken” bij “fenomen van bestuurlijke politie” worden gekwalificeerd.

De afbakening tussen bestuurlijke en gerechtelijke politie is compleet zoek. En als men al tracht af te bakenen, dan wordt dit teniet gedaan door de ruime definitie van verdachte bij bestuurlijke politie. En dit is een contradictie, want iemand kan niet verdacht zijn in het kader van bestuurlijke politie. Vanaf dat iemand verdacht is, speelt het luik van de gerechtelijke politie. Dit luik van bestuurlijke politie is bijgevolg niet nodig om gegevens te verzamelen. Theoretisch wordt zo alles mogelijk: GAS, aanvragen van vergunningen,... allemaal in de ANG-databank.

Een nauwkeurige omschrijving van het persoonlijk toepassingsgebied van de bestreden wet dringt zich op in het licht van het specialiteitsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel in samenhang met art. 22 Gecoördineerde Grondwet en artikel 8 EVRM.

In het 3° van hetzelfde artikel, mogen leden van nationale of internationale groeperingen die de openbare orde zou kunnen verstoren, worden geregistreerd. Met deze woorden “zou kunnen” kan men dus een groep personen registreren die de veiligheid totaal niet in het gedrang brengen. Deze maatregel kan dus ook betrekking hebben op vreedzame protestacties of betogingen vatten.

Het toepassingsgebied van de wet wordt bovendien oeverloos verruimd door de volgende toevoeging in **art. 12, 4° van de bestreden wet**, waarin het personeel toepassingsgebied van wet wordt opengetrokken naar :

“de gegevens met betrekking tot de personen die schade kunnen toebrengen aan te beschermen personen of roerende en onroerende goederen en de gegevens met betrekking tot de personen die er het doelwit van kunnen uitmaken;”

Ieder rechtssubject heeft de potentie schade toe te kunnen brengen aan te beschermen personen of roerende of onroerende goederen, net zoals elk rechtssubject de potentie in zich draagt het slachtoffer van een dergelijk schadeverwekkend feit te worden.

Voormelde bepaling van artikel 12, 4° van de bestreden wet is in wezen dan ook van toepassing op iedere rechtsonderhorige en behelst de mogelijkheid om de gegevens van iedere burger te verwerken in de in de bestreden wet geviseerde databanken.

Bestreden wet maakt geen onderscheid in behandeling tussen verdachten en veroordeelden.

Krachtens de Europese rechtspraak moeten verdachten en veroordelen een verschillende behandeling krijgen :

« il appartient à la Cour d'être particulièrement attentive au risque de stigmatisation de personnes qui, à l'instar du requérant, n'ont été reconnues coupables d'aucune infraction et sont en droit de bénéficier de la présomption d'innocence, alors que leur traitement est le même que celui de personnes condamnées. Si, de ce point de vue, la conservation de données privées n'équivaut pas à l'expression de soupçons, encore faut-il que les conditions de cette conservation ne leur donne pas l'impression de ne pas être considérés comme innocents ».

(Eigen vertaling: "Het is aan het Hof om bijzondere aandacht te besteden aan het risico van stigmatisering van mensen die, zoals verzoeker, zijn veroordeeld voor een delict en die recht hebben op het vermoeden van onschuld, maar worden behandeld op identieke wijze als veroordeelden. Indien vanuit dit oogpunt het bewaren van persoonlijke gegevens niet gelijk is aan de uitdrukking van wantrouwen, is het nog steeds noodzakelijk dat de voorwaarden van deze bewaring niet de indruk wekken dat ze niet worden behandeld als onschuldigen."

Bestreden wet voorziet in een identieke behandeling voor beide categorieën van individuen, waardoor het de Europese regel niet naleeft.

De bepalingen van artikel 12, 2°-3°-4° van de bestreden wet schenden het legaliteitsbeginsel, de vereiste van evenredigheid, het recht op privé-leven en het rechtszekerheidsbeginsel.

2° onderdeel:

Er wordt heel wat overgelaten aan regeling door KB's. Dit is in strijd met het legaliteitsbeginsel.

Voorts weze opgemerkt dat sommige bepalingen van de bestreden wet een delegatie van bevoegdheid inhouden naar de Koning en/of niet in overeenstemming zijn met het proportionaliteits- en wettigheidsbeginsel.

Zo bepaalt **artikel 28 § 2 ANG-wet** :

“De Koning kan de algemene nadere regels bepalen met betrekking tot de veiligheidsmaatregelen en de duur van de bewaring van de gegevens [...]”

Een dergelijke delegatie van wetgevende bevoegdheden aan de Koning is niet conform het legaliteitsbeginsel.

Immers raken de “veiligheidsmaatregelen” met betrekking tot de bewaring van de in het geding zijnde persoonsgegevens de kern van artikel 22 van de Grondwet, alsmede artikel 8 EVRM. Het zijn immers onder meer deze veiligheidsmaatregelen die een waarborg tegen misbruik van de ANG kunnen bieden, zij het door derden, dan wel betrokken politionele diensten.

Het is vaststaande rechtspraak van Uw Grondwettelijk Hof dat regelen die essentieel zijn en een impact hebben op artikel 22 GW (of andere fundamentele rechten en vrijheden) door de wetgever zelf op een afdoende precieze en nauwkeurige wijze dienen opgesteld te worden. De redactie van dergelijke essentiële bepalingen kan dus niet zomaar aan de Koning gedelegeerd worden.

Artikel 32, §1 van de bestreden wet luidt bovendien :

“§1 Om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen, kunnen de persoonsgegevens en de informatie, volgens de bij richtlijnen van de minister van Binnenlandse Zaken en van Justitie, elk binnen het kader van zijn bevoegdheden, bepaalde nadere regels ook meegedeeld worden aan de volgende organen en diensten :

1° (...);

2° de Cel voor financiële informatieverwerking

3° de Dienst vreemdelingenzaken

4° de onderzoeks- en opsporingsdiensten van de Algemene Administratie der douane en accijnzen

Een dergelijke delegatie is niet conform het wettigheidsbeginsel, en meer bepaald het specialiteitsbeginsel. Immers raakt het meedelen van de persoonsgegevens en politionele informatie aan dergelijke instanties de rechten vervat onder artikel 22 GW en artikel 8 EVRM op een wezenlijke wijze. Het uitwerken van de modaliteiten en de te hanteren opportuniteitscriteria is een in het licht van het recht op privé-leven essentiële aangelegenheid dewelke dan ook een degelijke uitwerking door de wetgever, en niet van de Koning, vereist.

Bovendien wordt nergens in de bestreden wet verduidelijkt op welke wijze deze verschillende instanties de bekomen informatie mogen verzamelen, verwerken en opslaan. Er zijn niet afdoende controlemechanismen voorzien om misbruiken door deze instanties te voorkomen. Het ontbreekt aan een concrete regelgeving van toepassing op deze instanties in de bestreden wet, waarbij zoals vermeld met stip te noteren valt dat deze garantiemechanismen niet zomaar door de Koning kunnen uitgewerkt worden.

Principieel rijzen ook ernstige vragen bij de conformiteit met het evenredigheidsbeginsel van het doorspelen van de in de ANG vervatte informatie aan de voormelde diensten,. Zo rijzen ernstige vragen bij de conformiteit van het informeren van en verzamelen door de Dienst Vreemdelingenzaken van persoonsgegevens en politionele informatie van iemand die bv. “betrokken is geweest bij fenomenen van bestuurlijke politie”, waarbij per definitie deze persoon nog niet eens het voorwerp hoeft te hebben uitgemaakt van een strafrechtelijke veroordeling.

Het beoogde doel staat niet in verhouding tot het gehanteerde middel. Temeer daar de wetgever het zoals voormeld nagelaten heeft de criteria uit te werken die de opportuniteit van het doorspelen van de informatie, alsmede – en minstens even belangrijk – de wijze waarop de kwestieuze diensten deze informatie zullen behandelen en bewaren.

*

Daarenboven staat de wetgever in **artikel 35 §1 van de bestreden wet** toe dat o.a. de Dienst Vreemdelingenzaken, de Cel Financiële Informatie en de Douane-administratie het ANG rechtstreeks

zouden kunnen bevragen. De nadere regels van een dergelijke rechtstreekse bevraging worden eveneens aan de Koning overgelaten.

Gelet op hetgeen bovenstaand werd uiteengezet, en gelet op het feit dat een rechtstreekse bevraging nog veel verder gaat dan het louter doorspelen van informatie, schendt de bestreden bepaling kennelijk het evenredigheids- en wettigheidsbeginsel.

De bestreden bepaling schendt dienvolgens het wettigheids- en proportionaliteitsbeginsel.

*

Mutatis mutandis gaat eenzelfde redenering voor wat betreft **artikel 32 § 2 van de bestreden wet**.

Artikel 32, § 2 van de bestreden wet luidt als volgt:

“na advies van het Controleorgaan kunnen [de persoonsgegevens en de informatie] eveneens meegedeeld worden aan de Belgische openbare overheden, publieke organen of instellingen of instellingen van openbaar nut die door de wet belast zijn met de toepassing van de strafwet of die wettelijke verplichtingen inzake de openbare veiligheid hebben, wanneer deze ze nodig hebben voor de uitoefening van hun wettelijke opdrachten”

Nergens in de bestreden wet wordt verduidelijkt op welke wijze deze verschillende instanties de bekomen informatie mogen verzamelen, verwerken en opslaan. Er zijn niet afdoende *checks-and-balances* (systeem van wederzijdse controle en evenwicht) voorzien om misbruiken bij deze instanties te voorzien. Het ontbreekt in de bestreden wet kennelijk aan een concrete regelgeving van toepassing op deze instanties.

Het beoogde doel staat niet in verhouding tot het gehanteerde middel. Temeer daar de wetgever het zoals voormeld nagelaten heeft de criteria uit te werken die de opportuniteit van het doorspelen van de informatie, alsmede – en minstens even belangrijk – de wijze waarop de kwetsieuze diensten deze informatie zullen behandelen en bewaren.

Principieel rijzen ook ernstige vragen bij de conformiteit met het evenredigheidsbeginsel van het meedelen van de in de ANG vervatte informatie aan de voormelde diensten.

De bestreden bepaling schendt dienvolgens het wettigheids- en proportionaliteitsbeginsel.

*

Art. 33 van de bestreden wet stelt daarenboven dat instellingen of personen belast met door een wetgevende instantie opgedragen wetenschappelijk onderzoek, eveneens principieel informatie mogen bekomen over gegevens opgeslagen in de ANG. De Koning zou dan bepalen welke instellingen of personen hier specifiek voor in aanmerking zouden komen en onder welke voorwaarden de gegevens zouden meegedeeld worden.

Zulks is niet in overeenstemming met het evenredigheids- en wettigheidsbeginsel.

Het valt in het licht van het proportionaliteitsbeginsel niet te verantwoorden dat bijvoorbeeld een academisch vorser wettelijk gemachtigd zou worden te beschikken over personalia van een persoon “betrokken bij fenomenen van bestuurlijke politie” (dus onder meer over naam, toenaam, adres, geboortedatum, etc.), van de aan die persoon gekoppelde politionele informatie.

Minstens moeten de opportuniteitscriteria, de voorwaarden en de beveiligingsmechanismes inzake het doorspelen van deze belangrijke persoonlijke informatie aan een wetenschappelijke instelling of persoon, voldoende precies door de wetgever, en dus niet door de Koning, uitgewerkt worden.

*

Mutatis mutandis weze hetzelfde opgemerkt met betrekking tot **artikel 34 ANG-wet** inzake het doorspelen van informatie aan Bpost.

*

Tot slot bepaalt art. 9, §2 ANG-wet :

“er wordt een platform gecreëerd, genaamd “platform voor de veiligheid en de bescherming van de gegevens”.

Dit platform wordt belast met het waken over de gecoördineerde realisatie van het werk van de consulenten voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De samenstelling en de nadere werkingsregels van dit platform worden door de Koning bepaald”.

Dit platform is van groot belang daar de leden ervan moeten waken over veiligheid en bescherming van de privacy.

Uit haar benaming volgt inderdaad dat het platform voor de veiligheid en de bescherming van de gegevens een essentieel mechanisme ter beveiliging van de rechten vervat in artikel 8 EVRM en 22 van de Grondwet, betreft.

Niettegestaande de wet beoogt de veiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer in grote mate op dit niveau te realiseren, wordt de werking en de samenstelling ervan overgelaten aan door de Koning te bepalen regelgeving.

Een dergelijke delegatie van bevoegdheden met betrekking tot dergelijke cruciale controlemechanismen ter vrijwaring van het recht op privé-leven, is niet verenigbaar met het legaliteitsbeginsel.

*

De artikelen 9 § 2, 28 § 2, 32, §§ 1 en 2, 35 §1, 33 en 34 van de bestreden wet schenden het legaliteitsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel, het recht op privéleven en het rechtszekerheidsbeginsel.

*

Artikel 22 van de Grondwet bepaalt dat maatregelen die de privacy aantasten, enkel door de wetgever kunnen worden opgelegd. Dat in dergelijke privacy-gevoelige materie een grote regulerende bevoegdheid in handen van de Koning wordt gelegd, bij wege van talrijke koninklijke besluiten raakt aan het wettigheidsbeginsel.

De wetgever kan niet aan de uitvoerende macht de bevoegdheid delegeren om inbreuken mogelijk te maken m.b.t. gegevens die op zeer directe wijze met de fundamentele rechten en vrijheden gelieerd zijn.

Een amendement dat in dit kader werd ingediend (St. Senaat 5-2366/2) dat bepaalt dat een wet, en niet de Koning, de algemene nadere regels moet vastleggen met betrekking tot de veiligheidsmaatregelen en de duur van de bewaring van de gegevens en informatie die verkregen werden of waar een toegang toe verschaft werd, omdat die gegevens raken aan een fundamenteel recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, werd in de Senaat verworpen.

Uit de rechtspraak van het EHRM, onder meer uit het arrest *Shimovolos/Rusland*¹⁷, blijkt trouwens dat ten aanzien van de opslag van politionele informatie geen genoegen kan worden genomen met een ministeriële regeling. De gronden voor registratie, de bewaartermijn, de aard van de informatie, de modaliteiten in verband met gebruik van de opgeslagen informatie en de garanties met betrekking tot een adequaat controlemechanisme tegen ongeoorloofde gegevensverwerking vereisen de tussenkomst van de wetgever.

17

EHRM 21 juli 2001, Shimovolos t. Rusland, nr. 30194/09.

Vierde middel: met betrekking tot het recht op een eerlijk proces

4. GESCHONDEN REFERENTIENORMEN

- artikel 6, 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM);
- Artikel 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- Artikel 14, 17 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten goedgekeurd bij wet van 15 mei 1981;
- artikelen 10, 11, 12 en 14, 22 van de Gecoördineerde Grondwet;
- Het algemeen rechtsbeginsel van het recht op een eerlijk proces alsook het vermoeden van onschuld en het strafrechtelijk beginsel van wapengelijkheid;

AANGEVOCHTEN BESCHIKKING VAN DE BESTREDEN WET

Artikel 12 van bestreden wet, dat artikel 44/5 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt:

"In onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 11, wordt een artikel 44/5 ingevoegd, luidende :

"Art. 44/5. § 1. De persoonsgegevens die voor doeleinden van bestuurlijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 1° en 2°, zijn :

1° de contactgegevens van de vertegenwoordigers van verenigingen die vrijwillig door laatstgenoemden worden meegedeeld of die openbaar beschikbaar zijn, om het beheer van gebeurtenissen mogelijk te maken;

2° de gegevens met betrekking tot de personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie waaronder verstaan wordt het geheel van problemen die de openbare orde verstoren en die gepaste maatregelen van bestuurlijke politie vereisen omdat zij van dezelfde aard en terugkerend zijn, door dezelfde personen gepleegd worden of gericht zijn op dezelfde categorieën van slachtoffers of plaatsen;

3° de gegevens met betrekking tot de leden van een nationale of internationale groepering die de openbare orde zoals bedoeld in artikel 14 zou kunnen verstoren;

4° de gegevens met betrekking tot de personen die schade kunnen toebrengen aan te beschermen personen of roerende en onroerende goederen en de gegevens met betrekking tot de personen die er het doelwit van kunnen uitmaken;

5° de gegevens met betrekking tot de in de artikelen 18 tot 21 bedoelde personen;

6° de gegevens met betrekking tot de personen die geregistreerd zijn inzake gerechtelijke politie voor een strafbaar feit dat gepleegd werd in het kader van de openbare ordehandhaving.

De gegevens bedoeld in deze paragraaf omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale politionele samenwerking in strafzaken.

§ 2. De lijst met de fenomenen bedoeld in § 1, 2° en de groeperingen bedoeld in § 1, 3°, wordt minstens jaarlijks uitgewerkt door de minister van Binnenlandse Zaken, op basis van een gezamenlijk voorstel van de federale politie, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 3. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 1° en 2°, zijn :

1° de gegevens met betrekking tot de verdachten van een strafbaar feit en de veroordeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de daders en verdachten van een door de politie vastgestelde administratief gesanctioneerde inbreuk;

3° de gegevens met betrekking tot de personen die op verdachte wijze overleden zijn;

4° de gegevens met betrekking tot de vermiste personen;

5° de gegevens met betrekking tot de ontsnapte personen of de personen die gepoogd hebben te ontsnappen;

6° de gegevens met betrekking tot de strafuitvoering en de strafuitvoeringsmodaliteiten;

7° de gegevens met betrekking tot de getuigen van een strafbaar feit;

8° de gegevens met betrekking tot de personen bedoeld in artikel 102, 1° tot 3°, van het Wetboek van strafvordering;

9° de gegevens met betrekking tot de slachtoffers van een strafbaar feit.

§ 4. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2°, zijn bovendien :

1° de gegevens met betrekking tot de personen die zich burgerlijke partij hebben gesteld of

de benadeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke personen van een strafbaar feit.

§ 5. De in §§ 3 en 4 bedoelde gegevens omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale gerechtelijke en politionele samenwerking in strafzaken.

§ 6. Wanneer de politie ambtshalve, door de betrokken persoon of zijn advocaat, bij toepassing van artikel 646 van het Wetboek van straffordering of op enige andere wijze, kennis heeft van het feit dat de gegevens niet langer beantwoorden aan de voorwaarden om verwerkt te worden in het kader van de §§ 1, 3 of 4, worden deze gegevens bijgewerkt."

GRIEVEN

Toepassing op gegevens van bestuurlijke politie (schending recht op eerlijk proces)

Voorts valt op te merken dat de wetgever in **artikel 12 § 6** van de bestreden wet bepaalt dat foutieve of achterhaalde gegevens dienen bijgewerkt te worden in de databanken.

Art. 12 § 6 ANG-wet stipuleert :

"Wanneer de politie ambtshalve, door de betrokken persoon of zijn advocaat, bij toepassing van artikel 646 Wetboek van Straffordering of op enige andere wijze, kennis heeft van het feit dat de gegevens niet langer beantwoorden aan de voorwaarden om verwerkt te worden in het kader van de §§ 1, 3 of 4, worden deze gegevens bijgewerkt"

De op de vrijwaring van grondrechten geënte intentie – o.a. het (privé-)recht om niet op een volstrekt foutieve en nadelige wijze vermeld te staan in de databanken, gekoppeld aan het vermoeden van onschuld – van de wetgever wordt middels onderhavige bepaling niet omgezet tot een efficiënte en effectieve bepaling, waardoor het beoogde recht theoretisch en illusoir dreigt te worden.

Immers worden er geen termijnen bepaald waarbinnen de wijzigingen dienen te gebeuren, noch worden er sancties en procedures uiteengezet dewelke respectievelijk gerespecteerd, opgelegd en gevolgd moeten worden in voorkomend geval.

In die zin wordt niet voldaan aan het legaliteitsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het recht op privé-leven en het strafrechtelijk vermoeden van onschuld.

Voorts dient de aandacht gevestigd te worden op **art. 19 § 2, 3° ANG-wet**, hetwelk luidt :

"§ 2. De archieven van de ANG kunnen beperkt worden geraadpleegd voor de volgende doeleinden : 4°[...] de verdediging van de politiediensten in rechte [...]"

Inzoverre een politieambtenaar en/of een politiedienst zélf in een (straf)rechtelijk geding betrokken zijn, gelden het principe van wapengelijkheid en de rechten van verdediging voor zowel de betrokken politieambtenaar als voor diens tegenpartij (de beklaagde of de burgerlijke partij).

Het principe van wapengelijkheid en het gelijkheidsbeginsel en non-discriminatiebeginsel vereisen dat indien het rechtens toegestaan wordt dat een zelf in een strafzaak betrokken politiedienst/politieambtenaar ter zijner verdediging de ANG mag raadplegen, dit ook wordt toegestaan aan de tegenpartij.

Het tegendeel beweren komt niet tegemoet aan het principe van wapengelijkheid en het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel, vervat in de artikelen 10 en 11 van de Gecoördineerde Grondwet.

Vijfde middel: met betrekking tot het proportionaliteitsbeginsel

5. GESCHONDEN REFERENTIENORMEN

- artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM);
- Artikel 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- Artikel 14, 17 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten goedgekeurd bij wet van 15 mei 1981;
- artikelen 10, 11, 22, 22bis van de Gecoördineerde Grondwet;
- Het algemeen rechtsbeginsel van evenredigheid en wettigheid;

AANGEVOCHTEN BESCHIKKING VAN DE BESTREDEN WET

Artikel 18 van bestreden wet die artikel 44/9 in Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt bepaalt:

"Art. 44/9 § 1. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, verwerkt in de A.N.G. voor doeleinden van bestuurlijke politie, worden gearcheveerd wanneer zij ontoereikend, niet ter zake dienend of overmatig van aard zijn, en in ieder geval :

1° voor de persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 1°, drie jaar vanaf de laatste registratie;

2° voor de persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 2° tot 6°, vijf jaar vanaf de laatste registratie;

De gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 2° tot 6°, worden niet gearcheveerd zolang :

a) er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke overheid of

b) de gegevens betreffende de betrokkene die in de A.N.G. verwerkt worden op basis van artikel 44/5, § 3, 1°, 2° of 6°, niet gearcheveerd werden met toepassing van § 2, a), 2°.

§ 2. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, verwerkt in de A.N.G. voor doeleinden van gerechtelijke politie, worden gearcheveerd wanneer zij ontoereikend, niet ter zake dienend of overmatig van aard zijn, en in ieder geval :

a) voor de in artikel 44/5, § 3, 1°, 2° en 6°, bedoelde personen :

1° een jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als overtreding gekwalificeerd feit betreft;

2° tien jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als wanbedrijf gekwalificeerd feit betreft, en dertig jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als misdraad gekwalificeerd feit betreft.

Wanneer door dezelfde persoon een nieuw feit wordt gepleegd terwijl de archiveringstermijn van het vorige feit of van één van de vorige feiten nog niet bereikt is, wordt de regel van het eerste lid toegepast op elk gepleegd feit en vindt de archivering van de persoonsgegevens voor het geheel van de feiten plaats wanneer de termijnen voor alle feiten bereikt zijn.

Wanneer een in artikel 44/5, § 3, 1°, 2° en 6°, bedoelde persoon die zich in de in het eerste lid, 2°, bedoelde voorwaarden bevindt, voor een periode van minstens 5 jaar het voorwerp uitmaakt van een effectieve gevangenisstraf, een terbeschikkingstelling van de regering of een internering, wordt de in het eerste lid, 2°, bedoelde bewaartermijn opgeschort ten belope van de duur van de straf of van de maatregel.

De gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, worden niet gearcheveerd zolang :

- er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke overheid of

- er een openstaand opsporings- of gerechtelijk onderzoek in de zin van de artikelen 28bis en 55 van het Wetboek van strafvordering is en waarvoor aan de politie onderzoeksoopdrachten werden bevolen, zolang de politie niet ingelicht werd door de bevoegde magistraat over het eind van het genoemde opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek.

b) voor de in artikel 44/5, § 3, 4°, bedoelde personen, vijf jaar vanaf het ogenblik waarop de persoon teruggevonden werd;

c) voor de in artikel 44/5, § 3, 5°, bedoelde personen, tien jaar vanaf het ogenblik waarop de persoon opnieuw aangehouden werd of vanaf de ontsnapingspoging;

d) voor de in artikel 44/5, § 3, 7° tot 9°, bedoelde personen, tien jaar vanaf de registratie van het laatste strafbaar feit waarvan zij getuige of slachtoffer zijn, met dien verstande dat de gegevens niet gearcheveerd worden zolang :

- er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of

gerechtelijke overheid of

- er een openstaand opsporings- of gerechtelijk onderzoek in de zin van de artikelen 28bis en 55 van het Wetboek van strafvordering is en waarvoor aan de politie onderzoeksoopdrachten werden bevolen, zolang de politie niet ingelicht werd door de bevoegde magistraat over het einde van het genoemde opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek.

De in artikel 44/5, § 3, 3°, bedoelde personen kunnen niet gearchiveerd worden zolang er een openstaand onderzoek is.

In afwijking van eerste lid, a) tot d) worden de gegevens met betrekking tot de in artikel 44/5, § 3, 1° tot 9°, bedoelde personen in ieder geval gearchiveerd vijf jaar vanaf de registratie van de laatste informatie betreffende een strafbaar feit, wanneer dit niet gelokaliseerd is in de tijd of in de ruimte."

Artikel 23 van bestreden wet die artikel 44/11/2 §2, 4 en 5 in Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt:

"Art. 44/11/2. § 1. De basisgegevensbanken zijn de politionele gegevensbanken die opgericht worden ten behoeve van het geheel van de geïntegreerde politie en die tot doel hebben de opdrachten van bestuurlijke en van gerechtelijke politie uit te oefenen door de erin vervatte persoonsgegevens en informatie te exploiteren en door de bevoegde overheden te informeren over de uitoefening van deze opdrachten.

Deze gegevensbanken worden ontwikkeld door de in artikel 44/11, § 1, eerste lid, bedoelde directie van het commissariaat-generaal van de federale politie

Deze directie kan zich voor de technische aspecten laten bijstaan door diensten die van andere algemene directies afhangen.

§ 2. De persoonsgegevens en informatie die worden verwerkt in de basisgegevensbanken zijn, met uitzondering van de persoonsgegevens en informatie die betrekking hebben op het beheer van onderzoeken, slechts beschikbaar en rechtstreeks raadpleegbaar door de politiediensten die ze geregistreerd hebben of de politiediensten die ze, wegens hun wettelijke opdrachten, moeten coördineren.

De gegevens die betrekking hebben op de opdrachten van bestuurlijke politie zijn toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf de dag van de registratie ervan.

De gegevens die betrekking hebben op de opdrachten van gerechtelijke politie zijn toegankelijk gedurende vijftien jaar vanaf de dag van de registratie ervan.

§ 3. Na het verstrijken van de termijn van vijftien jaar bedoeld in § 2, derde lid, zijn de persoonsgegevens en de informatie die enkel betrekking hebben op de opdrachten van gerechtelijke politie raadpleegbaar :

1° gedurende een nieuwe termijn van vijftien jaar en dit uitsluitend op basis van het notitienummer van het proces-verbaal, het nummer van het informatierapport of het dossiernummer;

2° gedurende een nieuwe termijn van dertig jaar en dit uitsluitend in het kader van een onderzoek betreffende misdaden.

§ 4. In afwijking van § 2, derde lid, en van § 3, zijn de gegevens en informatie betreffende de opdrachten van gerechtelijke politie met betrekking tot de niet-concrete feiten toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf hun registratie.

§ 5. In afwijking van § 2, derde lid, en van § 3, zijn de in de basisgegevensbanken verwerkte gegevens en informatie die betrekking hebben op de in het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg bepaalde misdrijven toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf de registratie ervan.

§ 6. De in de basisgegevensbanken betreffende het beheer van de onderzoeken verwerkte gegevens en informatie over de onderzoeken die gevoerd worden in het kader van een opsporingsonderzoek in de zin van artikel 28bis van het Wetboek van strafvordering of in het kader van een gerechtelijk onderzoek in de zin van artikel 56 van het Wetboek van strafvordering waarvoor er aan de politie onderzoeksoopdrachten bevolen werden, zijn beschikbaar gedurende dertig jaar vanaf het ogenblik dat het eind van het onderzoek door de bevoegde magistraat aan de politie meegedeeld wordt.

In uitzonderlijke omstandigheden, kan de bevoegde procureur-generaal op met redenen omklede wijze beslissen dat bij het verstrijken van deze termijn, alle of een gedeelte van de onderzoeksgegevens die vervat zijn in een basisgegevensbank die betrekking heeft op de onderzoeken, bewaard dienen te blijven gedurende een nieuwe hernieuwbare periode van hoogstens tien jaar.

§ 7. Onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955 worden de persoonsgegevens en de informatie gewist na het verstrijken van de in dit artikel bedoelde termijnen."

Tevens kan verwezen worden naar de artikelen 26 tot 36 van bestreden wet die de artikelen 44/11/14 tot 44/11/43 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegen.

Artikel 36 van de bestreden wet, dat het artikel 44/11/13 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, stelt:

"Art. 44/11/13. § 1. De persoonsgegevens en informatie kunnen meegedeeld worden aan de buitenlandse politiediensten, aan de internationale organisaties voor gerechtelijke en politionele samenwerking en aan de internationale rechtshandhavingdiensten onder de voorwaarden bepaald in een internationale rechtsregel die België verbindt of bedoeld in de artikelen 21 en 22 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Wat de politiediensten van de lidstaten van de Europese Unie en Interpol betreft, kunnen de persoonsgegevens en informatie tevens meegedeeld worden onder de door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de in Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalde voorwaarden.

§ 2. De herhaalde of volumineuze mededeling van persoonsgegevens of informatie aan een in § 1 bedoelde dienst of organisatie is enkel mogelijk onder de voorwaarden die bepaald worden in een internationale rechtsregel die België verbindt of, wat de diensten en organisaties van de Europese Unie of van een van zijn lidstaten en wat Interpol betreft, onder de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de in Ministerraad, bepaalde voorwaarden.

§ 3. Wanneer een overeenkomstig § 1 meegedeeld gegeven niet meer correct blijkt, stellen de politiediensten de bestemming op de hoogte en stellen zij alles in het werk om de rechtzetting te bewerkstelligen.

§ 4. Een rechtstreekse toegang tot alle of een gedeelte van de gegevens en informatie van de A.N.G. of een rechtstreekse bevraging van alle of een gedeelte van deze gegevens en informatie wordt enkel toegekend aan een in § 1 bedoelde dienst of organisatie onder de voorwaarden bepaald door een internationale rechtsregel die België verbindt.

§ 5. Dit artikel is van toepassing onverminderd de regels die van toepassing zijn op de gerechtelijke samenwerking in strafzaken."

GRIEVEN

1e onderdeel

Complex systeem van (té) lange bewaartermijnen (in strijd met Europese rechtspraak). De lange bewaartermijnen zijn niet noodzakelijk, proportioneel, evenredig.

De bewaartijden in bestreden wet zijn bijzonder lang. Na het verstrijken van de bewaartermijn¹⁸ worden de gegevens overigens niet gewist, maar gearchiveerd. In zijn advies wijst de Raad van State er echter op dat "de archivering" van de gegevens van de ANG (voor 30 jaar na de periode van bewaring)¹⁹ een verwerking blijft in de zin van artikel 1, § 2, van vermelde wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (...). Men kan "archivering" dus niet gelijkstellen met "uitwissing".

De bestreden wet hanteert het algemeen principe dat een gegeven wordt gearchiveerd of uitgewist wanneer het niet toereikend, niet ter zake dienend of overmatig van aard is. Echter, er wordt niet

---

18

Termijn gedurende welke een normale toegang tot de gegevens is voorzien.

19

Termijn gedurende welke de gegevens in principe niet meer raadpleegbaar zijn, maar dit toch kunnen zijn in enkele bijzondere situaties, zij het met een zeer beperkte toegang.

voorzien in een geautomatiseerde uitwissing of archivering. De Privacycommissie had hier nochtans toe geadviseerd.

Zoals het EHRM al heeft bevestigd, moeten de gegevens niet langer bewaard worden “*dan strikt noodzakelijk is voor het doel waarvoor de gegevens zijn opgeslagen*”. Dit vloeit voort uit het evenredigheidsbeginsel. In het reeds genoemde arrest *M.K. t. Frankrijk*²⁰ lezen we:

« La Cour constate que si la conservation des informations insérées dans le fichier est limitée dans le temps, cette période d'archivage est de vingt-cinq ans. Compte tenu de son précédent constat selon lequel les chances de succès des demandes d'effacement sont pour le moins hypothétiques, une telle durée est en pratique assimilable à une conservation indéfinie ou du moins, comme le soutient le requérant, à une norme plutôt qu'à un maximum. »

(Vrije vertaling: "Het Hof merkt op dat in het geval dat de gegevensbewaring ingebed in het bestand beperkt is in de tijd, de opslagperiode vijftig jaar bedraagt. Gezien de eerdere bevinding dat de kans van slagen bij verzoeken tot uitwissing minstens hypothetisch zijn, is dergelijke termijn in de praktijk gelijk aan een permanente bewaring of in ieder geval, eerder een standaard in plaats van een maximum.")

De Franse Staat werd dus veroordeeld; zij legde een bewaartijd van 25 jaar op.

In bestreden wet is de archiveringstijd 30 jaar voor de ANG en daar moet nog de periode van de actieve verwerking worden bijgeteld. Hiermee overschrijdt bestreden wet in ruime mate de termijn die door het EHRM als onevenredig wordt beschouwd.

Tevens kan verwezen worden naar EHRM 13 november 2012, *M.M. v. Verenigd Koninkrijk*, zoals besproken door Ronny Saelens en Paul De Hert in de *Juristenkrant* van 24 april 2013 ("Straatsburg legt langdurige opslag en bekendmaking gerechtelijk verleden aan banden"). In deze zaak had een Noord-Ierse grootmoeder haar kleinzoon gedurende drie dagen ontvoerd. De dame wou namelijk voorkomen dat, door de relatiebreuk van haar zoon en zijn vriendin, de vriendin het kind voor goed zou meenemen naar Australië. De Noord-Ierse overheid beschouwde de zaak echter als een familiale kwestie. Daardoor werd de grootmoeder niet strafrechtelijk vervolgd, maar werd volstaan met een politieke waarschuwing. Aanvankelijk werd aan de grootmoeder medegedeeld dat de waarschuwing vijf jaar in de politiedatabank zou worden bewaard. Later werd de dame medegedeeld dat door een wetwijziging strafrechtelijke feiten die betrekking hebben op kinderen levenslang worden bewaard. Zes jaar na de gepleegde feiten solliciteert de vrouw voor een job waarbij ze moet omgaan met kinderen. Haar kandidatuur wordt echter afgewezen omwille van haar gerechtelijk verleden. De vrouw voert te Straatsburg een schending aan van het privacygrondrecht vervat in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Hof maakt duidelijk dat het Verenigd Koninkrijk met deze zaak niet aan haar proefstuk toe is. In de zaak *S. en Marper* van 4 december 2008 werden de Britten al door het Hof teruggedrukt voor de langdurige opslag van DNA en vingerafdrukken voor gelijk welk misdrijf van verdachten die niet veroordeeld werden. Hoewel het bekend is dat Straatsburgse Hof niet alle persoonsgegevens onder de bescherming van artikel 8 EVRM plaatst, is dat wel het geval voor de systematische opslag en ontsluiting van deze gerechtelijke en politieke informatie of informatie dat op heimelijke manier wordt verzameld en bijgehouden. Hiervoor refereert het Hof onder meer naar de Internationale rechtsinstrumenten inzake persoonsgegevensbescherming. Het Hof stelt op basis van deze rechtsinstrumenten vast dat een ongelimiteerde opslag en laks beleid inzake doorgifte van gevoelige persoonsgegevens naar derden bedenkelijk is. Merk op dat er op het ogenblik van de feiten in Noord-Ierland geen wettelijke regeling was voor de verwerking van politieke waarschuwingen, noch de doorgifte ervan naar derden, zoals werkgevers. In die bewuste periode was in Noord-Ierland de opslag en bewaring van politieke informatie louter gebaseerd op (politieke) beleidsdocumenten en handleidingen. Vandaag is er wel een wettelijke regeling op het politiek gebruik van gegevens, doch in die regeling wordt geen onderscheid gemaakt naar gelang de ernst van de feiten en de tijd dat verlopen is tussen de feiten en de doorgifte van de informatie. Noch kan de betrokkene bij een onafhankelijk orgaan ageren tegen de bekendmaking van zijn gerechtelijk verleden aan derden. Op deze grond is het Europees Hof van oordeel dat het bewaren en bekendmaken van data over het gerechtelijk verleden van de grootmoeder gebeurde op een onvoldoende duidelijke en volledige wettelijke regeling zoals geëist wordt door het EVRM. Het Verenigd Koninkrijk heeft bijgevolg artikel 8 EVRM geschonden.

Het Senaatsverslag vermeldt inzake de bewaringstermijnen het volgende:

“Het vraagstuk van de bewaringstermijnen is een heel belangrijk aspect van het wetsontwerp. Het resultaat is een evenwichtsoefening tussen de noodzaak om gegevens en informatie ter beschikking te houden enerzijds, en het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de burgers anderzijds.

De volgende algemene regel zal worden toegepast :gegevens worden gearchiveerd of gewist wanneer ze niet (meer) adequaat of relevant zijn, dan wel wanneer ze overbodig zijn geworden. De informatiebeheerders passen deze regel toe, maar gezien de aanzienlijke volumes van de gegevens is die regel alleen doeltreffend wanneer is voorzien in maximumtermijnen waardoor gegevens automatisch worden gewist of gearchiveerd.

Het wetsontwerp voorziet in uiteenlopende regels, volgens meerdere parameters. Met betrekking tot de gegevens die in de ANG worden opgenomen, hanteert de regeling twee termijnen :

— een « bewaringstermijn », binnen welke de gegevens op een normale manier kunnen worden geraadpleegd. Deze termijn varieert naar gelang van uiteenlopende parameters. Op het einde van de bewaringstermijn worden de gegevens gearchiveerd. Over het algemeen en behoudens uitzonderingen geldt een termijn van vijf jaar voor gegevens van bestuurlijke politie; voor aangelegenheden van de gerechtelijke politie geldt een termijn van een jaar voor de overtredingen, tien jaar voor de wanbedrijven en dertig jaar voor de misdaden;

— een « archiveringstermijn » (na de bewaringstermijn) van dertig jaar voor de gegevens van de ANG, binnen welke de gegevens in principe niet meer geraadpleegd kunnen worden, tenzij in bepaalde bijzondere situaties die in het wetsontwerp worden opgesomd. In die gevallen is de toegang ertoe echter beperkt.”

De complexiteit die voortvloeit uit de combinatie van de verscheiden parameters en de verschillende gegevensbanken, maakt het moeilijk om, op basis van een enkele verduidelijkende tekst of van de lezing van bestreden wet, een globaal overzicht te hebben van de termijnen van uitwissing of archivering.

De Privacycommissie wijst in haar advies 47/2013 op de vereiste dat de bewaartermijnen moeten overeenstemmen met de tijd die nodig is om de nagestreefde doeleinden te verwezenlijken. Voor de ANG is een kortere specifieke termijn bepaald voor de niet concrete feiten die het voorwerp uitmaken van een informatierapport, maar voor de basisgegevensbanken is dergelijke termijn niet voorzien. Dit onderscheid wordt niet verantwoord.

Ook op Europees niveau bevelen alle instanties die zich bezighouden met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, aan dat er, om de persoonlijke gegevens zo goed mogelijk te beheren, zo weinig mogelijk gegevens verzameld zouden worden en dat hun bewaartermijn zo kort mogelijk moet zijn.

In een recent arrest van 8 april 2014²¹ oordeelde het Hof van Justitie van de Europese Unie over de Europese Richtlijn 2006/24/EG die het verzamelen van internet- en telefoongegevens gedurende een maximum periode van 24 maanden verplicht stelde. Het arrest oordeelt gelijklopend aan één van de kritieken tegen bestreden wet: de voorziene bewaartermijn (van max. 24 maanden) is te lang. Ons land heeft recent gevallen gezien waarbij privé-ondernemingen (Belgacom) en overheidsdiensten (kabinet van de Eerste Minister en FOD Buitenlandse Zaken) gehackt waren. Het staat vast dat hoe meer gegevens men verzamelt en hoe toegankelijker men die gegevens maakt voor een groot aantal mensen, hoe meer risico er bestaat dat die gevoelige gegevens te grabbel worden gegooid voor het grote publiek.

In de memorie van toelichting²² bij bestreden wet staat bovendien te lezen:

“Na deze archiveringstermijn, verlaten deze gegevens en informatie definitief de politionele omgeving en worden zij overgemaakt aan de administratie van het algemeen rijksarchief.”

21

Arrest C-293/12 van 8 april 2014 het Europees Hof van Justitie.

22

Kamer, Parl. Stukken, Doc 53 2921/001 van 27 juni 2013, p. 16.

Worden de gegevens dan nooit gewist maar verhuizen ze louter naar de administratie van het algemeen rijksarchief?

Probleem is dat het niet de finaliteit is van het rijksarchief dat ze vertrouwelijke politiegegevens verwerkt. In principe mogen in het rijksarchief enkel de ter zake dienende gegevens worden opgenomen, maar welke zijn dat? En welke worden opgenomen in rijksarchief? Dat weten we niet.

In de commissieaanbeveling wordt beargumenteerd dat de gegevens niet worden gewist omdat ze dan voor de burger als bewijs kunnen dienen van wat wordt opgeslagen. Deze logica hiervan is enigszins zoek. De politie mag in principe enkel opslaan waarvan men weet dat het noodzakelijk is. En kan men dat niet meteen weten, dan verhuizen die gegevens tijdelijk naar de basisdatabank, alwaar ze moeten worden gewist als blijkt dat ze niet ter zake dienend zijn. Maar wie controleert dit? Het Controleorgaan, maar dat heeft niet dezelfde bevoegdheden als de Privacycommissie. Dat zou nochtans beter zijn. Of dat de Privacycommissie ook zelf die basisgegevensbanken controleert.

Er rijzen vragen met betrekking tot de pertinentie van de lange bewaar- en archiveringsperiode. Volstaan de papieren gearchiveerde dossiers niet? En wat gebeurt er met de bewaarde gegevens bij vroegtijdig overlijden van de betrokkene? Hierover schept bestreden wet geen duidelijkheid.

De in bestreden wetsbepalingen opgenomen termijnen schenden zowel het wettigheidsbeginsel als het proportionaliteitsbeginsel.

De artikelen 18 en 23 dienen bijgevolg vernietigd te worden.

2^e onderdeel

Problematische volumineuze mededeling aan buitenlandse politionele diensten, zonder aanwijzing van schuld, schendt art 8 EVRM, en art 22 GW

Artikel 36 van bestreden wet voorziet, in vergelijking met het oude artikel 44/1, 3de lid van de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, in een meer gedetailleerd regime voor de gegevensmededelingen op internationaal niveau.

Het vernieuwde regime voor internationale mededelingen is beter omkaderd maar het gaat ook verder aangezien het voorziet in gegevensmededelingen aan diensten van landen ten aanzien van wie de Belgische openbare overheden of politiediensten geen verplichtingen hebben krachtens een regel van internationaal recht waaraan België gebonden is. Volgens de bestreden wet zijn voor de niet-Europese landen enkel de regels inzake de internationale doorgifte van de artikelen 21 en 22 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens van toepassing.

De herhaalde en volumineuze mededelingen zijn slechts mogelijk onder de voorwaarden bepaald in een regel van internationaal recht waaraan België gebonden is of voor wat betreft de diensten en instellingen van de Europese Unie of een van haar Lidstaten en voor Interpol, onder de voorwaarden die werden vastgesteld in een koninklijk besluit.

Een ontwerp van Koninklijk besluit betreffende de voorwaarden verbonden aan de mededeling van persoonsgegevens en informatie (CO-A-2014-031) werd ter advies aan de Privacycommissie voorgelegd. De Privacycommissie oordeelt gunstig in haar advies 35/2014 van 30 april 2014.

De volumineuze mededeling van gegevens aan buitenlandse politiediensten maakt het theoretisch mogelijk dat vingerafdrukken en DNA-codes in de toekomst door onze Amerikaanse partner gebruikt zullen kunnen worden. Hoewel onze databank goed beveiligd is, zullen gegevens deels gedeeld worden met een partner, en dus naar een ander land worden overgebracht. Het is echter een publiek geheim dat de Verenigde Staten massa's gegevens in een enorme databank verzamelen en software gebruiken om deze gegevens met elkaar te verbinden. Dat houdt een reëel risico op misbruik in, zelfs met de aanzienlijke beperkingen waarin de wet voorziet.

Wanneer de mededeling aan buitenlandse politiediensten moet gebeuren, is niet bepaald. De specifieke modaliteiten moeten nochtans geregeld worden door de nationale wet. Dat is in België niet gebeurd. Dat is niet transparant en kan dus niet gecontroleerd worden.

Artikel 36 van de bestreden wet schendt de in het middel aangehaalde bepalingen.

Zesde middel – inzake de toepassing van de bestreden wet op de minderjarige

6. GESCHONDEN REFERENTIENORMEN

- artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM);
- Artikel 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- Artikel 17, 24 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten goedgekeurd bij wet van 15 mei 1981;
- Artikelen 3, 16 en 40 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind;
- artikelen 10, 11, 22, 22bis van de Gecoördineerde Grondwet;
- Het algemeen rechtsbeginsel van het recht op een eerlijk proces en van het recht van verdediging;

AANGEVOCHTEN BESCHIKKING VAN DE BESTREDEN WET

Artikel 16 van bestreden wet, dat artikel 44/7 in de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt invoegt, bepaalt in de voorlaatste alinea:

“Wat de registratie in de A.N.G. betreft van de gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, 1°, met betrekking tot een minderjarige jonger dan 14 jaar, is de toestemming van de bevoegde magistraat vereist.”

GRIEVEN

De registratie van minderjarigen zonder adequate beschermingsmaatregelen schendt de aangehaalde referentienormen.

Artikel 40 van het Kinderrechtenverdrag van 20 november 1989 luidt als volgt:

1. *De Staten die partij zijn, erkennen het recht van ieder kind dat wordt verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld omwille van het begaan van een strafbaar feit, op een wijze van behandeling die geen afbreuk doet aan het gevoel van waardigheid en eigenwaarde van het kind, die de eerbied van het kind voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van anderen vergroot, en waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijd van het kind en met de wenselijkheid van het bevorderen van de herintegratie van het kind en van de aanvaarding door het kind van een opbouwende rol in de samenleving.*
2. *Hiertoe, en met inachtneming van de desbetreffende bepalingen van internationale akten, waarborgen de Staten die partij zijn met name dat:*
  - a) *geen enkel kind wordt verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld omwille van het begaan van een strafbaar feit op grond van enig handelen of nalaten dat niet volgens het nationale of internationale recht verboden was op het tijdstip van het handelen of nalaten;*
  - b) *ieder kind dat wordt verdacht van of vervolgd wegens het begaan van een strafbaar feit, ten minste de volgende garanties heeft:*
    - i. *dat het voor onschuldig wordt gehouden tot zijn of haar schuld volgens de wet is bewezen;*
    - ii. *dat het onverwijld en rechtstreeks in kennis wordt gesteld van de tegen hem of haar ingebrachte beschuldigingen, of indien van toepassing door tussenkomst van zijn of haar ouders of wettige voogd, en dat de juridische of andere passende bijstand krijgt in de voorbereiding en het voeren van zijn of haar verdediging;*
    - iii. *dat de aangelegenheid zonder vertraging wordt beslist door een bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige autoriteit of rechterlijke instantie in een eerlijke behandeling overeenkomstig de wet, in aanwezigheid van een rechtskundige of anderszins deskundige*

raadsman of -vrouw, en, tenzij dit wordt geacht niet in het belang van het kind te zijn, met name gezien zijn of haar leeftijd of omstandigheden, in aanwezigheid van zijn of haar ouders of wettige voogden;

iv. dat het er niet toe wordt gedwongen een getuigenis af te leggen of schuld te bekennen; dat het getuigen à charge kan ondervragen of doen ondervragen en dat het de deelneming en ondervraging van getuigen à decharge onder gelijke voorwaarden kan doen geschieden;

v. indien het schuldig wordt geacht aan het begaan van een strafbaar feit, dat dit oordeel en iedere maatregel die diensgevolge wordt opgelegd, opnieuw wordt beoordeeld door een hogere bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige autoriteit of rechterlijke instantie overeenkomstig de wet;

vi. dat het kind kosteloze bijstand krijgt van een tolk indien het de gebruikelijke taal niet verstaat of spreekt;

vii. dat zijn of haar privé-leven volledig wordt geëerbiedigd tijdens alle stadia van het proces.

3. De Staten die partij zijn, streven ernaar de totstandkoming te bevorderen van wetten, procedures, autoriteiten en instellingen die in het bijzonder bedoeld zijn voor kinderen die worden verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld omwille van het begaan van een strafbaar feit, en, in het bijzonder:

a) de vaststelling van een minimumleeftijd onder welke kinderen niet in staat worden geacht een strafbaar feit te begaan;

b) de invoering, wanneer passend en wenselijk, van maatregelen voor de handelwijze ten aanzien van deze kinderen zonder dat men zijn toevlucht neemt tot gerechtelijke stappen, mits de rechten van de mens en de wettelijke garanties volledig worden geëerbiedigd.

Een verscheidenheid van regelingen, zoals rechterlijke bevelen voor zorg, begeleiding en toezicht, adviezen, jeugdreclassering, pleegzorg, programma's voor onderwijs en beroepsopleiding en andere alternatieven voor institutionele zorg dient beschikbaar te zijn om te verzekeren dat de handelwijze ten aanzien van kinderen hun welzijn niet schaadt en in de juiste verhouding staat zowel tot hun omstandigheden als tot het strafbare feit.”

Volgens het EHRM moet artikel 8 van het EVRM in het licht van artikel 40 van het Kinderrechtenverdrag geïnterpreteerd worden.

In het arrest *S. en Marper t. Verenigd Koninkrijk* heeft het EHRM geoordeeld dat het bewaren van gegevens van niet veroordeelde personen bijzonder schadelijk kon zijn voor minderjarigen, wegens hun bijzondere toestand en het belang van hun ontwikkeling en hun integratie in de samenleving:

“La Cour estime en outre que la conservation de données relatives à des personnes non condamnées peut être particulièrement préjudiciable dans le cas de mineurs, tel le premier requérant, en raison de leur situation spéciale et de l'importance que revêt leur développement et leur intégration dans la société. La Cour a déjà insisté, en s'inspirant des dispositions de l'article 40 de la Convention des Nations unies de 1989 relative aux droits de l'enfant, sur la place particulière qu'occupent les jeunes gens dans le domaine de la justice pénale, et elle a notamment souligné la nécessité de protéger leur vie privée dans le contexte des procédures pénales (T. c. Royaume-Uni [GC], no [24724/94](#), §§ 75 et 85, 16 décembre 1999). De la même manière, **la Cour considère qu'il faut veiller avec un soin particulier à protéger les mineurs de tout préjudice qui pourrait résulter de la conservation par les autorités, après un acquittement, des données privées les concernant.** » (EHRM (GK) S. en Marper t. V.K., 12 december 2008, § 124).

(vrije vertaling: “Het Hof is van oordeel dat het bewaren van gegevens met betrekking tot niet-veroordeelde personen bijzonder schadelijk kan zijn voor minderjarigen, zoals in het geval van verzoeker, omwille van hun bijzondere situatie en het belang van hun ontwikkeling en integratie in de samenleving. Het Hof heeft er al op gewezen - zich inspirerend op de bepalingen van artikel 40 van het Verdrag van de Verenigde Naties van 1989 inzake de Rechten van het Kind – op de bijzondere plaats die jonge mensen bekleden in domein van het strafrechtgebeuren, en zij heeft de noodzaak beklemtoond van de bescherming van hun privé-leven in strafrechtelijke procedures (T. t. Verenigd Koninkrijk GC], nr. [24724/94](#), §§ 75 et 85, 16 december 1999). Op dezelfde wijze **overweegt het Hof dat een bijzondere zorg aan dce dag moet worden gelegd om minderjarigen te behoeden voor elk schadelijk gevolg van het bewaren van privé-gegevens van betrokkenen door de autoriteiten, na een vrijspraak** » (EHRM (GK) S. en Marper t. , 12 december 2008, § 124).

In het arrest *M.K. t. Frankrijk* (18 april 2013, § 35-36), herinnerde het EHRM aan de verplichtingen die gelden voor de wetgever:

«La législation interne doit donc ménager des garanties appropriées pour empêcher toute utilisation de données à caractère personnel qui ne serait pas conforme aux garanties prévues dans cet article (S. et Marper, précité, § 103, et Gardel, B.B. et M.B., précités, §§ 62, 61 et 53 respectivement). A l'instar de ce qu'elle a dit dans l'arrêt S. et Marper (précité), la Cour est d'avis que la nécessité de disposer de telles garanties se fait d'autant plus sentir lorsqu'il s'agit de protéger les données à caractère personnel soumises à un traitement automatique, en particulier lorsque ces données sont utilisées à des fins policières. Le droit interne doit notamment assurer que ces données soient pertinentes et non excessives par rapport aux finalités pour lesquelles elles sont enregistrées, et qu'elles soient conservées sous une forme permettant l'identification des personnes concernées pendant une durée n'excédant pas celle nécessaire aux finalités pour lesquelles elles sont enregistrées. Il doit aussi contenir des garanties de nature à protéger efficacement les données à caractère personnel enregistrées contre les usages impropres et abusifs (ibidem).»

(Vrije vertaling: "De interne wetgeving dient dus passende waarborgen te voorzien om elk gebruik van persoonsgegevens te beletten die niet conform de waarborgen voorzien in dit artikel zou zijn (S. et Marper, voormeld, § 103, et Gardel, B.B. et M.B., voormeld, §§ 62, 61 en 53 respectievelijk). Zoals zij reeds heeft gesteld in het arrest S. en Marper (voormeld), is het Hof de mening toegedaan dat de noodzaak om te beschikken over dergelijke waarborgen zich des te meer opdringt wanneer het gaat om de bescherming van persoonsgegevens die het voorwerp uitmaken van een automatische verwerking, **in het bijzonder wanneer deze gegevens gebruikt worden voor politionele doeleinden**. Het interne recht dient met name te verzekeren dat **deze gegevens pertinent zijn en niet overmatig in het licht van de doeleinden waarvoor deze zijn opgeslagen**, en dat zij bewaard worden op een wijze die de identificatie van de betrokken personen toelaat **gedurende een termijn die niet langer duurt dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor deze worden opgeslagen**. Het moet eveneens waarborgen bevatten van die aard dat zij op doelmatige wijze de persoonsgegevens beschermen tegen oneigenlijk gebruik of misbruik (ibidem).")

Tot slot, is het aan het Hof om bijzondere aandacht te besteden **aan het risico van stigmatisering van mensen die, op het ogenblik van de gegevensbewaring niet schuldig werden bevonden aan een misdrijf en het recht hebben op het vermoeden van onschuld, terwijl hun behandeling dezelfde is als die van veroordeelden van een misdrijf**. Indien vanuit dit oogpunt, het behoud van persoonlijke gegevens niet gelijk is aan de uitdrukking van wantrouwen, is het nog steeds noodzakelijk dat de voorwaarden voor de bewaring niet de indruk geven niet te worden behandeld als onschuldige. (S. et Marper, voornoemd, § 122).

Artikel 8 EVRM impliceert positieve verplichtingen voor een lidstaat, meer bepaald « *de plicht om een adequaat juridisch kader te implementeren en toe te passen in de praktijk* » met respect voor de menselijke waardigheid en de bescherming van de belangen van het kind (EHRM (GK) *Söderman t. Zweden*, 12 november 2013, § 80-84).

Registratie van minderjarigen tussen 14 en 18 jaar

Bestreden wet voorziet in een zeer ruime mogelijkheid om minderjarigen te registreren. Artikel 16, ingevoegd artikel 44/7, bepaalt immers:

"Wat de registratie in de A.N.G. betreft van de gegevens bedoeld in artikel 44/5, §3, 1°, met betrekking tot een minderjarige jonger dan 14 jaar, is de toestemming van een bevoegde magistraat vereist."

Uit bovenstaande bepaling van bestreden vloeit voort dat de registratie in de ANG van een minderjarige tussen 14 en 18 jaar, zonder de toestemming van een magistraat plaatsheeft. Dit is strijdig met het internationaal recht, dat bepaalt dat een minderjarige niet als een volwassene mag worden behandeld. Het registreren van een minderjarige in de ANG (ongeacht de leeftijd) moet zeker plaatshebben onder toezicht van een onafhankelijke en onpartijdige magistraat die een gepaste opleiding heeft wat jeugdrecht betreft.

Het blijkt verder uit artikel 40 §1, 40 §2 b), vii van het Kinderrechtenverdrag en artikel 8 van het EVRM dat de autoriteiten de plicht hebben om specifieke garanties te voorzien die rekening houden met de

leeftijd van de minderjarige om zijn privé-leven te beschermen in alle stadia van de procedure wanneer hij wordt verdacht of veroordeeld wegens strafbare feiten.

Uw Hof stelde in een arrest van 2013:

«Zowel artikel 22bis, vierde lid, van de Grondwet als artikel 3, lid 1, van het Verdrag inzake de rechten van het kind verplichten de overheid om in de eerste plaats het belang van het kind in aanmerking te nemen in de procedures die op het kind betrekking hebben. Artikel 22bis, vijfde lid, van de Grondwet geeft de wetgever overigens de opdracht te waarborgen dat het belang van het kind de eerste overweging is» (GH, nr. 106/2013, B.12.4).

De in dit middel geïmplementeerde bepalingen, inclusief artikel 22 bis Gecoördineerde Grondwet, vereisen dat de wetgever een specifieke regeling voorziet die de privacy en de belangen van het kind behoudt.

Het feit dat minderjarigen tussen 14 en 18 jaar aan dezelfde regeling worden onderworpen als deze voor volwassenen, zonder specifieke garanties om stigmatisering tegen te gaan, vormt een lacune in de wetgeving die het recht op de persoonlijke levenssfeer schendt.

De rechtvaardiging gegeven door de voorbereidende werkzaamheden, naar analogie met de wet op de administratieve sancties, is niet pertinent en kan op geen enkele manier de volledige afwezigheid van specifieke waarborgen voor minderjarigen tussen 14 en 18 jaar rechtvaardigen, met name wat betreft de duur van de gegevensbewaring door de politie.

Men mag niet vergeten dat de strafrechtelijke aansprakelijkheid in beginsel is vastgesteld op 18 jaar. Uit de voorafgaande titel van de Jeugdbeschermingswet van 8 april 1965 blijkt dat *«minderjarigen mogen geenszins worden gelijkgesteld met meerderjarigen wat de mate van verantwoordelijkheid en de gevolgen van hun daden betreft»* (punt 4°). Beschermende maatregelen betreffende gegevensbewaring zijn aldus vereist voor alle minderjarigen en niet enkel voor de minderjarigen jonger dan 14 jaar. Het EHRM en het VN-Comité voor de rechten van het kind maken dus geen onderscheid naargelang de leeftijd van de minderjarigen.

Uw Hof heeft de uithandengeving door de jeugdrechter aanvaard vanaf 16 jaar en heeft artikel 57bis van de bovenvermelde wet niet strijdig met het gelijkheidsbeginsel gevonden, maar dit enkel rekening houdend met bijzondere waarborgen waaronder de berechting door een bijzondere kamer binnen de jeugdrechtbank samengesteld met rechters die een erkende opleiding of grote ervaring inzake jeugdrecht hebben en die *«intensief de kaart van de maatschappelijke reclassering [zullen] trekken»* (GH nr 49/2008, B. 29 tot B. 31.4).

Die waarborgen bestaan helemaal niet bij de behandeling van persoonlijke gegevens van minderjarigen door de politie. Er is geen bijzonder personeel voorzien met een aangepaste opleiding om te vermijden dat de fichering van minderjarigen tot een stigmatisering leidt.

Deze lacune schendt het gelijkheidsbeginsel en bijgevolg ook de artikelen 10 en 11 van de Gecoördineerde Grondwet. Deze bepalingen verbieden de wetgever categorieën van personen in verschillende situaties, identiek te behandelen zonder redelijke rechtvaardiging. Het spreekt voor zich dat meerderjarigen en minderjarigen zich in objectief verschillende situaties bevinden wat betreft de strafrechtelijke verantwoordelijkheid (GH nr 118/2001 van 3 oktober 2001, B6) en dus ook wat hun relatie betreft tot het beheer van persoonsgegevens door de politie. De minderjarigen zijn in beginsel onderworpen aan de regelgeving van de Jeugdbeschermingswet en genieten hierdoor in beginsel specifieke garanties tegen stigmatisering voor feiten vastgesteld tijdens hun minderjarigheid. Door de identieke behandeling van meerderjarigen en minderjarigen tussen 14 en 18 jaar, die specifieke waarborgen nodig hebben, druist de wet in tegen het gelijkheidsbeginsel.

Registratie van minderjarigen jonger dan 14 jaar

De inschrijving van een minderjarige jonger dan 14 jaar vereist de toestemming van een magistraat. Echter niet van de jeugdrechter. De tekst heeft het immers over de "bevoegde magistraat". Zoals de tekst nu geformuleerd is, laat hij dus de mogelijkheid bestaan dat minderjarigen jonger dan 14 jaar kunnen worden geregistreerd met de eenvoudige toestemming van een substituut-procureur des Konings.

Zoals bovenvermeld, kan de ANG-registratie van een minderjarige alleen worden uitgevoerd onder controle en op instigatie van een onafhankelijke en onpartijdige rechter, met voldoende kennis van het jeugdrecht (cfr. GH nr 49/2008, B. 29 tot B. 31.4).

De afwezigheid van de vereiste beslissing hiertoe door een magistraat gespecialiseerd in het jeugdrecht, voor alle minderjarigen ongeacht hun leeftijd, is in strijd met de genoemde bepalingen in dit middelenonderdeel.

Afwezigheid van aangepaste bewaartermijnen voor minderjarigen

Bestreden wet voorziet ook niet in kortere bewaartermijnen voor wat betreft de registratie van minderjarigen in de ANG. De gegevens moeten even lang als volwassenen in de ANG blijven. Een stommiteit die een jongere op 15-jarige leeftijd beging, kan hem aldus blijven achtervolgen wanneer hij op 25-jarige leeftijd zijn/haar leven tracht op te bouwen. Met dergelijke registratie in de ANG blijf je immers verdacht. Het probleem stelt zich zelfs na vrijspraak. Want ook dan worden de gegevens in de ANG niet gewist.

Uit het voorgaande volgt dat de wetgever de verplichting heeft om een specifieke garantieregeling rondom de verwerking van persoonsgegevens van minderjarigen door de politie te verstrekken. Dit houdt in dat in veel kortere bewaartermijnen voor minderjarigen moet worden voorzien. Merk bijvoorbeeld op dat het VN-Comite voor de Rechten van het Kind « *recommande également aux États parties d'adopter des règles permettant de supprimer automatiquement du casier judiciaire le nom de l'enfant délinquant lorsqu'il atteint l'âge de 18 ans. Pour certaines infractions graves, la suppression est possible à la requête de l'enfant, si nécessaire sous certaines conditions (par exemple ne pas avoir commis d'infraction dans les deux ans suivant la dernière condamnation).* » (Observation générale N°10 : « *Les droits de l'enfant dans le système de justice pour mineurs* », 2007, § 67).

(vrije vertaling : 'aan de Verdragspartijen aanbeveelt regels aan te nemen die toelaten de naam van het kind van het strafblad automatisch weg te laten wanneer het de leeftijd van 18 jaar bereikt. Voor bepaalde ernstige inbreuken, kan het wissen gebeuren op verzoek van het kind, indien noodzakelijk onder bepaalde voorwaarden (zoals bijvoorbeeld geen enkele inbreuk meer te hebben begaan gedurende de twee jaren die volgende op de laatste veroordeling). »

(Algemene overweging N° 10 : « *De rechten van het kind in het rechtssysteem voor minderjarigen* », 2007, § 67).

Welnu, de bestreden bepalingen bevatten geen enkele aanpassing van de bewaartermijnen van toepassing op minderjarigen of op feiten – strafrechtelijk vervolgd of gelieerd met bestuurlijke politie – begaan door minderjarige personen op het ogenblik van de feiten. Het risico op stigmatisering voor begane feiten, daaronder begrepen de feiten gepleegd door personen die de leeftijd van het onderscheidingsvermogen niet hebben bereikt op het ogenblik van de feiten, is reëel en geen enkele garantie is voorzien om dit te beletten, wat evenwel wordt vereist door artikel 8 EVRM en artikel 40 van het Kinderrechtenverdrag. Door geen specifieke termijn te voorzien wanneer de feiten zijn gepleegd door personen die minderjarig waren, behandelt de wetgever op een identieke wijze situaties die totaal verschillend zijn zonder redelijke rechtvaardiging en stelt zij het hogere belang van het kind niet op de eerste plaats. De wetgever schendt bijgevolg de artikelen 10, 11, 22 en 22bis van de Gecoördineerde Grondwet en de bepalingen opgenomen in het middel.

Indien er alsnog beslist zou worden dat het noodzakelijk is dat minderjarigen in de ANG geregistreerd mogen worden, moet men ten minste voorzien in een systeem dat anders werkt dan dat voor de volwassenen. De gegevens moeten sneller gewist kunnen worden, omdat jongeren in een bijzondere situatie zitten en hun ontwikkeling en hun herintegratie in de samenleving hoogst belangrijk zijn. Een vroegtijdige registratie in de ANG kan voor jongeren nadelige gevolgen hebben voor hun beroepsloopbaan.

Afwezigheid van een minimumleeftijd

Er is bovendien niet voorzien in enige minimumgrens voor de inschrijving in de ANG, wat strijdig is met de Regels van Beijing en het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind van de Verenigde Naties. Elk kind van om het even welke leeftijd kan dus in de ANG worden geregistreerd. Het plan van de gewezen Franse president N. Sarkozy om reeds in de crèche te registreren, dreigt op die manier dus in België te worden bekrachtigd. Er moet absoluut een minimumleeftijd worden vastgesteld.

Echter, volgens art. 40 § 3 van het IVRK, moet de minimale leeftijd voor strafrechtelijke verantwoordelijkheid noodzakelijkerwijs worden vastgesteld. Naar analogie moet een minimumleeftijd worden vastgelegd onder welke de politie geen persoonsgegevens kan registreren op een wijze die schadelijk zou kunnen zijn. De afwezigheid van een minimumleeftijd maakt een discriminatie uit. Sterker nog, het huidige systeem behandelt op identieke wijze die categorieën van jongeren die zich in verschillende situaties bevinden, naar gelang zij al dan niet de leeftijd van onderscheidingsvermogen hebben.

**OM DEZE REDENEN
EN ALLE ANDERE IN TE ROEPEN TERLOOPS HET GEDING, DESNOODS AMBTSHALVE,
BEHAGE HET UW GRONDWETTELIJK HOF,**

Het beroep tot vernietiging ontvankelijk en gegrond te verklaren;

Dienvolgens, de wet van 18 maart 2014 betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 28 maart 2014) te vernietigen;

Onder voorbehoud van alle rechten en zonder enige nadelige erkenning, noch verzaking.

Voor de VZW LIGA VOOR MENSENRECHTEN en VZW LIGUE DES DROITS DE L'HOMME, haar raadsman,

Antwerpen, 29 september 2014

Jos VANDER VELPEN

INVENTARIS DER STUKKEN:

1. Bestreden wet
2. Statuten eerste verzoekster
3. Beslissing van eerste verzoekster tot het instellen van het beroep
4. Statuten tweede verzoekster
5. Beslissing van tweede verzoekster tot het instellen van het beroep